

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အပစ်ပယ်ခံလိုက်ရပြီလား Reform abandoned?

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်
ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး၏
လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို
ပုံမှန်သုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် အတွက်
လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု
ငါးနှစ်တာသုံးသပ်ချက်

5-year review of
freedom of expression
for Myanmar's 2020 UN
Universal Periodic Review

FREE လွတ်လပ်သော
EXPRESSION ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း
MYANMAR မြန်မာ

ပြန်ကြားချက်

ဤသုတေသနသည် Creative Commons Share Alike လိုင်စင်အရ လွတ်လပ်သောထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း(မြန်မာ) [Free Expression Myanmar (FEM)] ၌ မူပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ ဤလိုင်စင်အရ FEM ကို အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြပြီး၊ သင်၏ အသစ်ဖန်တီးမှုများအား တူညီသော စည်းမျဉ်းဖြင့် လိုင်စင်ပြုလုပ်ထားလျှင် ဤစာတမ်းအား စီးပွားရေးအရ မဟုတ်သည့် ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်း၊ အနည်းငယ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းတို့ပြုလုပ်နိုင်ကာ၊ စီးပွားရေးအရမဟုတ်သည့် သင့်လုပ်ငန်း (စာအုပ်၊ စာတမ်း စသည်တို့) တွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

FEM မိတ်ဆက်

လွတ်လပ်သောထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း(မြန်မာ) [Free Expression Myanmar (FEM)] သည် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် သတင်းအချက်အလက် လွတ်လပ်ခွင့်အရေးတွင် နှံ့စပ်သော၊ ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသော၊ ဥပဒေချိုးဖောက်ခံရသူများကို ကာကွယ်နေသော၊ ထို့အပြင် အကောင်းဆုံး နိုင်ငံတကာ အလေ့အထကောင်းများကို အလေးဂရုပြုလာအောင် လုပ်ဆောင်နေသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် လိုအပ်နေသည့် သင့်လျော်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အလေးထားဂရုပြုလာရန် FEM ၏ ရည်ရွယ်ချက် တစိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- www.FreeExpressionMyanmar.org
- www.facebook.com/FreeExpressionMyanmar
- coordinator@FreeExpressionMyanmar.org

တို့တွင် ကျေးဇူးပြု၍ ဝင်ရောက်ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

Acknowledgements

The report is copyrighted under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlikeLicense. This license lets you remix, tweak, and build upon FEM's work non-commercially, as long as you credit FEM and license your new creations under the identical terms.

About FEM

Free Expression Myanmar (FEM) is a national human rights organisation that is expert in free expression and information, engaging in legal reform, defending victims of violations, and promoting best international standards.

This report forms part of FEM's objective to promote appropriate and needed reforms. See:

- www.FreeExpressionMyanmar.org
- www.facebook.com/FreeExpressionMyanmar
- coordinator@FreeExpressionMyanmar.org

Support

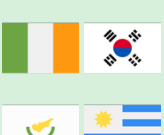
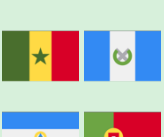
FEM would like to thank Heinrich-Böll-Stiftung for supporting this project.

အကျဉ်းချုပ်	Summary.....	2
နိဒါန်း	Introduction.....	4
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရား	International obligations	6
အလုံးစုံလွှမ်းခြုံသည့် ဥပဒေမူဘောင်	Overarching legal framework.....	8
ဒစ်ဂျစ်တယ် အခွင့်အရေး	Digital rights.....	11
မီဒီယာလွတ်လပ်မှု	Media freedom.....	14
ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခွင့်	Right to protest.....	17
သတင်းအချက်အလက် ရပိုင်ခွင့်	Right to information.....	19
ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းနှင့် လှုံ့ဆော်မှု	Discrimination and incitement.....	21
အစိုးရသို့ FEM ၏ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ	Recommendations to the State.....	24

အကျဉ်းချုပ်

Summary

States recommending အကြံပြုထားသော နိုင်ငံများ	States' UPR recommendation နိုင်ငံ အသီးသီး ၏ “ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို ပုံမှန်သုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်” အပေါ် အကြံပြုချက်များ	Implemented? အကောင်အထည် ဖော်ပါသလား	Situation improved? အခြေအနေ တိုးတက်ပါသလား
	“အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပါ Ratify ICCPR”		
	“ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါ Cooperate with Special Rapporteurs”		
	“ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲပါ Reform Constitution”		
	“လူ့အခွင့်အရေးအခြေပြု ချဉ်းကပ်မှုနည်းလမ်းများကို ပြဌာန်းကျင့်သုံးပါ Adopt human rights approach”		
	“တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုကို ကာကွယ်ပေးပါ Protect rule of law”		
	“မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းပါ Reform MNHRC”		
	“အပြစ်ကျူးလွန်သော်လည်းအရေးမယူမှုများကို ရပ်တန့်ပါ End impunity”		
	“သတင်းမီဒီယာဥပဒေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပါ Reform media laws”		

	“သတင်းမီဒီယာကောင်စီကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပါ Reform Press Council”		
	“ဒစ်ဂျစ်တယ်အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ပေးပါ Protect digital rights”		
	“ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပါ Reform protest laws”		
	“အင်အားအလွန်အကျွံသုံးစွဲမှုကို လျှော့ချပါ Reduce use of force”		
	“သတင်းအချက်အလက်ရပိုင်ခွင့် ကာကွယ်ပေးပါ Protect right to information”		
	“အမုန်းစကားလှူဆော်မှုကို ဖြေရှင်းပါ Address “hate speech”		
	“လိင်ဝိသေသအခြေပြုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပါ Address gender”		

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းမှုသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် (၁၀) နှစ် ပြည့် မည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပွင့်လင်းသည့် ပထမဆုံး အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပပြီးနောက် အရပ်သားအမည်ခံ USDP အစိုးရ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နောက်ငါးနှစ်အကြာ၌ ကျင်းပသည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမှာတော့ NLD အစိုးရ ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ယခုနှစ်မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တတိယမြောက် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပတော့မည် ဖြစ်သည်။ ထို ၁၀ နှစ်ကာလ တစ်လျှောက်တွင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် ယင်းအခွင့်အရေး၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သည့် မီဒီယာ၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်၊ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှု၊ သတင်းအချက်အလက်ရပိုင်ခွင့်နှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုတိုက်ဖျက်ရေး တို့သည် ကြီးမားသောခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပြီး ရံဖန်ရံခါလောက်သာ လေးစားအသိအမှတ်ပြုခံခဲ့ ရသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် ထိုအပြောင်းအလဲများကို စစ်ဆေးဖော်ထုတ်ထားပါသည်။

၂၀၁၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ပြီးချိန်မှစ၍ ကုလသမဂ္ဂ၏ “ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို ပုံမှန်သုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်” (Universal Periodic Review) [အတိုကောက်အနေဖြင့် - UPR] သည် မြန်မာ့လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို နှစ်ကြိမ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကာ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နှောင်းပိုင်း တွင် တတိယအကြိမ်မြောက် စစ်ဆေးသုံးသပ်မည် ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်း၏ လူ့အခွင့် အရေးအခြေအနေများကို ယူပီအာတွင် ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ပြန်လည်သုံးသပ်လေ့ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၂၀ ယူပီအာလုပ်ငန်းစဉ် မတိုင်မီ ရှေ့ပြေးအနေဖြင့် မြန်မာအစိုးရ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများက ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်သုံးသပ်တွေ့ရှိချက်များကို တင်ပြထားပြီး ဖြစ်သည်။ ယူပီအာတွင် သုံးသပ်နေစဉ်အတွင်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းက မြန်မာနိုင်ငံကို လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ တိုးတက် လာစေရန် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်သင့်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးခွန်းမေးမြန်းနိုင်သလို အကြံပြုချက်လည်း ပေးနိုင်သည်။ သုံးသပ်မှုဖြစ်စဉ်အပြီးတွင် ထိုအကြံပြုချက်များကို ဖော်ဆောင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံဘက်က ကတိ ကတိပြုခဲ့သလား သို့မဟုတ် မှတ်တမ်းတင်ရုံသက်သက်လုပ်ခဲ့သလားဆိုတာနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကုလသမဂ္ဂ အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ထွက်ပေါ်လာမည်ဖြစ်သည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ယူပီအာလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် FEM ကတင်သွင်းသော အစီရင်ခံစာ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ ယူပီအာတွင် မြန်မာအစိုးရကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက အကြံပြုခဲ့သည့် အမျိုးမျိုး သော တိုက်တွန်းချက်များအနက် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အကြံပြုချက် အားလုံး ကို ဖော်ပြထားသည်။ FEM သည် ၂၀၁၅ ယူပီအာ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက် တစ်ခုချင်းစီတိုင်းကို အကဲဖြတ် စစ်ဆေးထားပြီး

7 November 2020 marks 10 years of Myanmar’s democratic transition. In 2010, the first partially-open general elections took place creating the quasi-civilian USDP government. Five years later, the 2015 general elections returned an NLD government. This year, Myanmar will have its third general elections. Over those 10 years, the right to freedom of expression – including its components media, digital, protest, right to information, and anti-discrimination – has faced great threats and in some cases been upheld. This report examines those changes.

Since the 2010 general elections, a UN mechanism called the “Universal Periodic Review” (UPR) has reviewed Myanmar’s human rights situation twice, and will review Myanmar a third time later in 2020. Every UN Member State has their human rights situation individually reviewed once every five years under the UPR. Prior to Myanmar’s 2020 UPR, the Myanmar government, UN agencies, and civil society organisations have all submitted their own assessments. During the Myanmar UPR, every UN Member State will be able to ask questions and make recommendations on how Myanmar should improve its human rights situation. At the end of the review, a UN report will be written in which the Myanmar government either commits to implement those recommendations, or just notes them.

This report is FEM’s submission to Myanmar’s 2020 UPR. It includes all of the different UN Member States’ recommendations relating to freedom of expression which were made to Myanmar in the previous 2015 UPR. FEM has assessed each of the 2015 UPR recommendations and explained whether those recommendations have been implemented or not, and also whether that situation has improved, remained the same, or worsened over the past five years. Due to the submission rules on word count, FEM’s response to each recommendation is a brief summary, with an endnote explaining the source of that analysis. All of the sources are FEM’s previous reports, analysis, and statements.

ထိုအကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ရှိမရှိနှင့် ပြီးခဲ့သော ငါးနှစ် အတွင်း အခြေအနေတိုးတက်မှု ရှိမရှိ၊ နဂိုအတိုင်းမပြောင်းလဲဘဲ ရှိမရှိ၊ ပိုမိုဆိုးရွားလာမှု ရှိမရှိကို ရှင်းလင်း ထားသည်။ (ယူပီအာသို့) အစီရင်ခံတင်သွင်းရာတွင် စကားလုံးအရေအတွက် စည်းမျဉ်းရှိသည့် အတွက် FEM သည် အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များကို အနှစ်ချုပ်အနေဖြင့်သာ သုံးသပ်ထားသည်။ သို့သော် သုံးသပ်ချက်ကို ရှင်းလင်းသည့်ရင်းမြစ်များကို အဆုံးမှတ်စု (endnote) ဖြင့် ပြန်လည်ဖော်ပြထားသည်။ ရည်ညွှန်းထားသည့် ရင်းမြစ်အားလုံးသည် FEM ၏ ယခင်ကထုတ်ဝေထားသော အစီရင်ခံစာများ၊ သုံးသပ်ချက်များနှင့် ထုတ်ပြန် ချက်များ ဖြစ်သည်။

"အစိုးရ" ဟူသော

စကားရပ်၏အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အပေါ်မှတ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် အစိုးရ၏ များပြားလှသော လုပ်ငန်းစဉ်များထည့်သွင်း ပါရှိထားသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ရွေးကောက်ခံအရပ်သားကိုယ်စားလှယ်များ၏အာဏာဖြင့် လုပ်ဆောင်ရခြင်းမဟုတ်ဘဲ စစ်တပ်အာဏာဖြင့် ဆောင်ရွက်ရသော ရဲလုပ်ငန်းပါဝင်သည်။ ရွေးကောက်ခံအရပ်သားကိုယ် စားလှယ်များ၏အာဏာဖြင့်ဆောင်ရွက်ရခြင်းမဟုတ်ဘဲ စစ်တပ်၏ ဩဇာအာဏာအရ ဆောင်ရွက်စေရသည်။ စင်စစ်တွင် ထိုသို့ ထည့်သွင်းပါ ရှိခြင်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာထပ်နေပြီး ရံဖန်ရံခါခွဲခြားရခက်သည့် အစိုးရနှစ်ခုအပြိုင် ပေါ်ပေါက် ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဤ အစီရင်ခံစာတွင်ပါရှိသော " အစိုးရ" ဟူသော စကားရပ်ကို သုံးစွဲသော စာသား အဓိပ္ပာယ်သည် အတိအလင်းခွဲခြားခြင်းမရှိပဲ အစိုးရရော စစ်တပ်ပါ နှစ်ဖွဲ့လုံးကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

A note on the definition of "Government"

Myanmar's Constitution puts several government functions, including the police, under the authority of the military, rather than under the authority of elected civilian representatives. In effect, this creates two parallel governments whose power is overlapping and often difficult to separate. References to the "government" in this report should be understood to include both parties unless they have been explicitly separated.

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရား

International obligations

Requesting States

“အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပါ

Ratify ICCPR”

Implemented? 😞 😐 😊 Situation improved? 😞 😐 😊

နိုင်ငံပေါင်း ၂၇ နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “ICCPR ကို အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။^၁ FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြုတိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များ အပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပေ။

အစိုးရသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် ICCPR ကို အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးမည် ဖြစ်ကြောင်း လူသိရှင်ကြားပြောကြားချက်နှင့် ကုလသမဂ္ဂသို့ ဖြေကြားချက်များ၌ပါ အကြိမ်ကြိမ် ကတိကဝတ်ပြုခဲ့သည်။^၂ သို့သော် အစိုးရဘက်က လုပ်ဆောင် ပြီးစီးခဲ့ခြင်း မရှိသလို လွှတ်တော်၌ ကြိုးစားမှုများကိုလည်း အစိုးရက လိုလားထောက်ခံခြင်း မရှိခဲ့ပါ။^၃

27 countries recommended that Myanmar:¹ “*Ratify the ICCPR*” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

The State has repeatedly committed to ratifying the International Covenant for Civil and Political Rights (ICCPR) both publicly and to the UN.² However, the State has not done so and a parliamentary attempt was not supported by the government.³

Requesting States

“ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါ Cooperate with Special Rapporteurs”

Implemented? 😞 😐 😊

😞 😐 😊 Situation improved?

နိုင်ငံ ၁၀ နိုင်ငံက “ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ် (UN Special Rapporteurs) များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်” မြန်မာနိုင်ငံကို အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည် ။ FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြုတိုက်တွန်းချက်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသာ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီး အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှုသည် ပိုမိုဆိုးရွားလာခဲ့ သည်။

အစိုးရသည် ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ်များ၏ တရားဝင်စာများဖြင့် ပြောဆိုဆက်သွယ်မှုများကို ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုရှိသော်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိခဲ့ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ယခင်အထူးကိုယ်စားလှယ်နှင့် သူ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ သူ၏ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်များကို သတင်းတုများဖြင့်တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း တုံ့ပြန်ခြင်းများကိုလည်း အစိုးရက ဆက်လက်အားပေး အားမြှောက် လုပ်ခဲ့သည်။

10 countries recommended that Myanmar:⁴

“Cooperate with UN Special Rapporteurs” – FEM has seen partial implementation of this recommendation but also the underlying human rights concern has worsened since 2015.

The State has engaged with UN Special Rapporteurs’ “communications” (official letters to the State) but has failed to cooperate with them, the Special Rapporteur for Myanmar in particular. The State has also continued to encourage disinformation about and hostility towards the former Special Rapporteur for Myanmar, her role, and her statements.

အလုံးစုံလွှမ်းခြုံသည့် ဥပဒေမူဘောင်

Overarching legal framework

Bahrain

“ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုပြင်ဆင်ရေးဆွဲပါ
Reform Constitution”

Implemented?

   Situation improved?

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “လူ့အခွင့်အရေးကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပိုမိုခိုင်ခိုင်မာမာ ပြဌာန်း ပေးရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။^၅ FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များ အပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု မရှိသေးပေ။

FEM သည် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း ၂၀ ကို ဦးဆောင်၍ လွှတ်တော်တွင်း ဖွဲ့စည်းသည့် “ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) ပြင်ဆင်ရေး ပူးပေါင်းကော်မတီ”သို့ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းအတွက် အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ ပေးပို့ခဲ့သည်။^၆ သို့သော် ကော်မတီက အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စေ့စပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် ကော်မတီ၏ နောက်ဆုံး အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ၌ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အကြံပြု တိုက်တွန်းချက်များကို ဖယ်ထုတ်ထားခဲ့သည်။^၇

1 country recommended that Myanmar:⁵ “*Strengthen human rights in the Constitution*” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

FEM led 20 national and international organisations in submitting freedom of expression recommendations to the parliamentary “Constitution Amendment Committee”.⁶ However, the Committee did not engage with civil society, and the Committee’s final recommendations excluded any substantive human rights recommendations, including on freedom of expression.⁷

Nicaragua
Portugal

“လူ့အခွင့်အရေးအခြေပြု ချဉ်းကပ်မှုနည်းလမ်းများကို ပြဌာန်းကျင့်သုံးပါ
Adopt human rights approach”

Implemented?

   Situation improved?

နိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဖော်ဆောင်နေစဉ်အတွင်း လူ့အခွင့်အရေး အခြေပြုချဉ်းကပ်မှုနည်းလမ်းကို သုံးရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။^၈ FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေ တွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက် လာခြင်း မရှိသေးပေ။

2 countries recommended that Myanmar:⁸ “*Use a human rights approach when reforming laws*” – FEM has seen no implementation of this recommendation and the underlying human rights concern has worsened since 2015.

၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်သည် အရည်အသွေးအားဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ ခြင်း၊ လက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်းနှင့် ဓမ္မဓိဌာန်မကျခြင်းတို့ ရှိလာခဲ့သည်။^၉ ပြီးခဲ့သောနှစ်အတွင်း လွှတ်တော်၌ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပါဝင်ဆွေးနွေးမှုကို အဟန့်အတား တိုးမြှင့်လိုက်သည်။^{၁၀} ထိုထဲတွင် လွှတ်တော် အမတ်များကို အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မတွေ့ဆုံရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ချက်က တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ် သည်။ အသင်းအဖွဲ့များ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဆန္ဒရှိမှသာ မှတ်ပုံ တင်နိုင်သော်လည်း လက်တွေ့တွင် အစိုးရအရာရှိများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများက မှတ်ပုံမတင်ထားသော အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်း မရှိပေ။

Since 2015, the process of legal reform has been opaque, inaccessible, and arbitrary in nature.⁹ Over the past year, the State has increased barriers to civil society consultation in parliament, including by ordering MPs not to meet with civil society.¹⁰ Although the Association Law provides that registration is not mandatory, in practice State individuals and institutions will not engage with unregistered civil society organisations.

 Singapore Korea Hungary	“တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုကို ကာကွယ်ပေးပါ Protect rule of law” Implemented? 😞 😐 😊 😞 😐 😊 Situation improved?
---	--

နိုင်ငံ သုံးနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ဥပဒေဆိုင်ရာ စံနှုန်းများနှင့် တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ပိုမိုနိုင်ငံမာမာ လုပ်ဆောင်ရန်” တိုက်တွန်းအကြံပြုခဲ့သည်။^{၁၁} FEM ၏ တွေ့ရှိချက် အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပေ။

3 countries recommended that Myanmar:¹¹ “Strengthen the rule of law, legal standards, and judicial reform” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

အမှုစီရင်ထုံးများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် တရားရုံးများသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းအတွက် ကာကွယ်ခံမပေးသေးသည့် အပြင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုထားသော အမှု များ၌ တရားစွဲဆိုခံရသူများအပေါ် သိသာထင်ရှားဆိုးရွားသော ခြိမ်းခြောက်မှုများ လုပ်ဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။^{၁၂}

Case law shows that the courts still do not defend freedom of expression, and indeed the courts pose a significant punitive threat to those facing freedom of expression-related criminal prosecutions.¹²

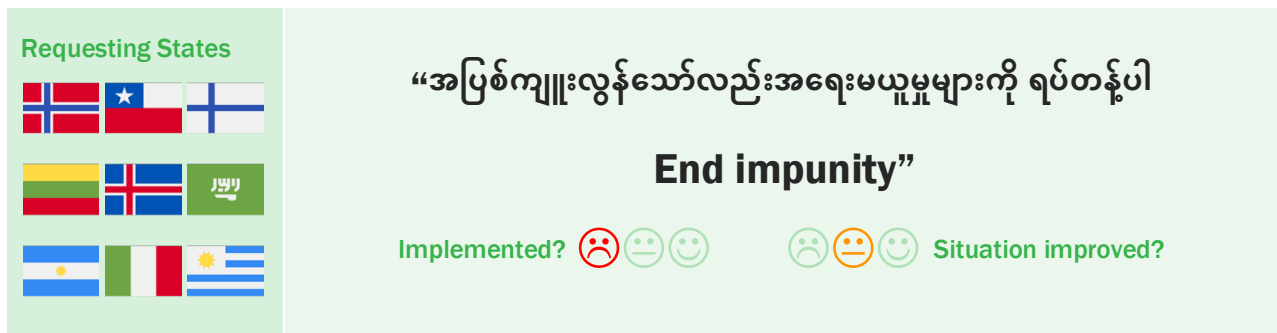
Requesting States 	“မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းပါ Reform MNHRC” Implemented? 😞 😐 😊 😞 😐 😊 Situation improved?
--	--

နိုင်ငံ ရှစ်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်ရေးကော်မရှင်ကို ပိုမိုခိုင်မာအောင် လုပ်ဆောင်ရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။^{၁၃} FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပေ။

လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်သည် ပြည်သူ့ရေးရာ အခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများကို ဦးစားပေး စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မရှိသလို ကျူးလွန်သူများ တာဝန်ခံမှုရှိစေရေးကို အဓိက ရည်မှန်းချက်တစ်ခုအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ရန်လည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မရှိပေ။^{၁၄} ၂၀၁၅ မှ ယနေ့အချိန်ထိ အစိုးရက (သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်) တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းမရှိဘဲ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်အားလုံးကို အစားထိုးခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ခန့်အပ်လိုက်သည့် လက်ရှိကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်အားလုံးတွင် လူ့အခွင့်အရေး နောက်ကြောင်းရာဇဝင်ရှိသူ တစ်ယောက်မျှ မပါရှိပေ။

8 countries recommended that Myanmar:¹³ “Strengthen the Myanmar National Human Rights Commission” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

The Commission does not prioritise investigations into violations of civil and political rights, including freedom of expression, and does not consider holding perpetrators accountable to be one of its primary goals.¹⁴ Since 2015, all commissioners have been replaced, without consultation, by the State, and none of the current commissioners have backgrounds in human rights.

နိုင်ငံ ကိုးနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “လက်စားချေ တုံ့ပြန်သည့်လုပ်ရပ်နှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီး အရေးယူမခံရဘဲ လွတ်မြောက်နေသည့် ကိစ္စရပ်များကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ ထပ်မံစစ်ဆေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်” အကြံပြုတိုက် တွန်းခဲ့သည်။^{၁၅} FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြုတိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စ ရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပေ။

သတင်းထောက်များနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများကို ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်စေ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်စေ အကြမ်းဖက်မှုများသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်ကတည်းက ပိုတိုးလာသည်။^{၁၆} ၂၀၁၅ တွင် အသတ်ခံရသော သတင်းထောက်တစ်ဦးအပါအဝင် နိုင်ငံအတွင်း အသတ်ခံရသည့် သတင်း ထောက်ငါးဦးအတွက် လုံလုံလောက်လောက် စုံစမ်းစစ်ဆေးပေးခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပေ။^{၁၇} အစိုးရသည် ထုတ်ဖော် ပြောဆိုမှုအပေါ် ကျူးလွန်သည့် ရာဇဝတ်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် တစ်စထက်တစ်စ ဆန္ဒပြုနည်းလာ သည်။^{၁၈}

9 countries recommended that Myanmar:¹⁵ “Investigate and end reprisals and impunity” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

Legal, physical, and psychological violence towards journalists and human rights defenders (HRDs) has increased since 2015.¹⁶ There has been no adequate investigation into the five journalists who have been killed in Myanmar, one of which was killed since 2015.¹⁷ The State has also become less willing to address crimes against expression.¹⁸

ဒစ်ဂျစ်တယ် အခွင့်အရေး

Digital rights

 Latvia	“ဒစ်ဂျစ်တယ်အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ပေးပါ Protect digital rights” Implemented? Situation improved?
--	--

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “အင်တာနက်ဆိုင်ရာ စည်းကြပ်မှုများကို လူ့အခွင့်အရေး စံချိန်စံနှုန်းများ နှင့်အညီဖြစ်စေရေး လုပ်ဆောင်ရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။^{၁၉} FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြုတိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းမရှိခဲ့သလို အောက်ခြေတွင်ရှိနေ သည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှုသည် ပိုမိုပင် ဆိုးရွား လာခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ အစိုးရသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကဏ္ဍတွင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ထပ်မံ ကန့်သတ်ရန် ကြိုးစားလာခဲ့သည်။^{၂၀} အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကမ်းပိန်းတစ်ရပ်အဖြစ်တွင် အစိုးရက ခိုင်မာသောချာသော ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှု မရှိဘဲ ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေကို အပေါ်ယံမျှသာ ပြင်ဆင်ခဲ့၍ ထိုပြင်ဆင်ပြီး ဥပဒေကလည်း လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက် ဖက်နေဆဲ ဖြစ်သည်။^{၂၁} နိုင်ငံသားများ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှုနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ လုံခြုံမှုကို ကာကွယ်ပေးရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရန် အဆိုပြုထားသော ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုခဲ့မည်ဆိုပါက လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုကို ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ ကန့်သတ်မှုများ ပိုများလာမည် ဖြစ်သည်။^{၂၂} လက်ရှိတွင် အဆိုပြုထားသော ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကြမ်းသည် မြင်သာထင်သာမရှိ၍ မတင်မကျအနေအထား တွင် ရှိနေသည်။ အစိုးရက “ဆိုက်ဘာရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေမူဘောင်”တစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲပြုစုထားသည်။ သို့သော် ထိုမူဘောင်တွင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ ဟန့်တားစွက်ဖက်နေသည့် ပြဌာန်းချက်များ ထပ်တိုးလာမည် ၊မလာမည် ကို ကွဲကွဲပြားပြား မသိရှိနိုင်သေးပေ။ ဥပမာ အသေရေဖျက်မှုကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ်ပြဌာန်းသည့် ခုနစ် ခုမြောက် ဥပဒေပြဌာန်းချက်တစ်ခု ထိုမူဘောင်တွင် ပါကောင်းပါလားနိုင်သည်။ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက်ဖက်နေသည့် အီလက်ထရောနစ် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရန် ကြိုးစားခြင်း၊ ကတိကဝတ်ပြုခြင်းလည်း တစ်စုံတစ်ရာ မရှိခဲ့ပေ။^{၂၃} ထို့အပြင် နိုင်ငံသားများ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာလွတ်လပ်မှုနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာလုံခြုံမှုကို ကာကွယ်ပေးရေး ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကြမ်းကို အဆိုပြုထားသော်လည်း အစိုးရသည် အွန်လိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်မှု သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကအချက်အလက်ကို ကာကွယ်ရန် သို့မဟုတ် ဆက်သွယ်ရေးလှိုင်း များကို

1 country recommended that Myanmar:¹⁹ “Ensure internet regulation complies with human rights standards” – FEM has seen no implementation of this recommendation and the underlying human rights concern has worsened since 2015.

Since 2015, the State has attempted to further restrict freedom of expression in the digital space.²⁰ Following a civil society campaign, the Telecommunications Law was superficially amended, without proper consultation, and the amended law continues to interfere with freedom of expression.²¹ A proposed amendment to the Law Protecting the Privacy and Security of Citizens would if adopted add yet more criminal restrictions to freedom of expression.²² The proposed amendment is in opaque limbo. The State has initiated the development of a “cyber-crimes framework” although it is as yet unclear whether this will include further criminal interference in freedom of expression, via for example a seventh criminal defamation provision. No attempt to amend the Electronic Transactions Law, which interferes in freedom of expression, has been made or promised.²³ Despite the proposed amendment to the Law Protecting the Privacy and Security of Citizens, the State has not attempted to legislate to protect online privacy or personal data, or to regulate communications interception, all of which lack a legal framework.²⁴

The State has greatly consolidated control over access to the internet since 2015. The State gave a military conglomerate a telecoms licence, together with regulatory leeway in order for it to establish a large subscriber base, effectively reversing earlier deregulation which saw foreign private providers both gain market dominance and vastly increase internet access.²⁵ As a result, the State has regained direct authority over more than half of all mobile subscribers, which, combined with the lack of privacy, data protection, and communications

ကြားဖြတ်နားထောင်ခြင်းကို စနစ်တကျ စည်းကြပ်ရန် ကြိုးစားမှုမရှိသေးသည့်အတွက် ထိုကိစ္စရပ် အားလုံးသည် ဥပဒေမူဘောင် ကင်းမဲ့နေသည်။^{၂၆}

အစိုးရသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစတင်၍ အင်တာနက်အသုံးပြုခွင့်ကို အပြည့်အဝထိန်းချုပ်လိုက်သည်။ အစိုးရသည် စစ်ဘက် စီးပွားရေးစုပေါင်းစပ်ပေါင်းအဖွဲ့ကြီးတစ်ခုကို ငွေသွင်း၍သုံးစွဲသူ (subscriber) စုဆောင်းရေး အဓိကအားပြုလုပ်ဆောင်နိုင်စေရန်အတွက် စည်းကမ်းတင်းကျပ်မှုအပိုင်းတွင် လူ့သားလွန်သာရှိသည့် လမ်းကြောင်းတစ်ခုဖြင့် တယ်လီဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းလိုင်စင် ချပေးခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြား ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများကို ဈေးကွက်လွှမ်းမိုးမှုနှင့် အင်တာနက်လက်လှမ်းမီမှု အကြီးအကျယ်အောင်မြင်စေခဲ့သည့် အစောပိုင်း စည်းမျဉ်း/စည်းကမ်းကန့်သတ်မှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းကိုလည်း ထိုလုပ်ရပ်ကြောင့် ထိထိရောက်ရောက် ရုတ်သိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။^{၂၇} လက်ခံအနေဖြင့် အစိုးရသည် မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသူထက်ဝက်ကျော်အပေါ် တိုက်ရိုက် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပြန်ရသွားသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်ခွင့်၊ အချက်အလက် ကာကွယ်ပေးမှုနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများ ကြားဖြတ်နားထောင်မှုဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ကင်းမဲ့သည့် ထိုလုပ်ပိုင်ခွင့်များ ကြောင့် အစိုးရသည် ယခင်က မရခဲ့ဖူးသည့် ပြည်သူများအပေါ် တိတိဆိတ်ဆိတ်စောင့်ကြည့်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက်ဖက်ခွင့်များပါ ရရှိလာခဲ့တော့သည်။^{၂၈} သို့သော် အစိုးရသည် မိုဘိုင်းအသုံးပြုသူ ထက်ဝက် ကျော်ကို ခြယ်လှယ်နိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် မရောင့်ရဲသည့်အတွက် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက်ဖက်ရန် နောက်ထပ် ခြေတစ်လှမ်း တိုးသည့်အနေဖြင့် ဖုန်းဆင်း(မ်)ကတ်များ မှတ်ပုံတင်ရာတွင် တရားဝင် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များ မပြည့်သည့် မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသူ သန်းပေါင်းများစွာကို ဖုန်းလိုင်းဖြတ်တောက်ရန် (ဖုန်းဆင်း(မ်)ကတ်ပိတ်ရန်) တယ်လီဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှု ကုမ္ပဏီများကို ညွှန်ကြားခဲ့ပြန်သည်။^{၂၉} နိုင်ငံ အတွင်းရှိ ဘေးထုတ်ခံလူအုပ်စုများစွာသည် တရားဝင် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်အလက်များ မရှိကြသလို အခြားသူများက လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုကို ဟန့်တားစွက်ဖက်ခြင်း လျှို့ဝှက်စောင့်ကြည့်ခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်ခံရမည့်အရေးကို ပူပန်နေကြသည်။^{၃၀}

၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် အစိုးရသည် ယခင်က မသုံးခဲ့ဖူးသည့် ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်တစ်ခုကို အသုံးပြု၍ ပဋိပက္ခဒဏ်ခံနေရသော ရခိုင်နှင့်ချင်းပြည်နယ်အတွင်း အင်တာနက်လိုင်းများ ဖြတ်တောက်ရန် မိုဘိုင်းဖုန်း ဝန်ဆောင်မှုကုမ္ပဏီများကို ညွှန်ကြားလိုက်သည်။^{၃၁} အစိုးရက အင်တာနက်ဖြတ်တောက်ရန် ညွှန်ကြားချက်ကို စာထုတ်ညွှန်ကြားခြင်းမရှိဘဲ ထုတ်ပြန်ချက်အတိုတစ်စောင်တွင် အဓိပ္ပာယ်ဝေဝါးပြီး အလွန်ကျယ်ပြန့်သည့် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးအတွက် ဟူသော အချက်ကို ရည်ညွှန်း၍သာ အဓိပ္ပာယ်မပြတ်မသားဖြင့် အကြောင်းပြ ချက်ပေးခဲ့သည်။^{၃၂} အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများပူးပေါင်း၍ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုများနှင့် အများပြည်သူပညာပေးလုပ်ငန်းများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်တိုင်^{၃၃} ထိုအင်တာနက်ဖြတ်တောက်မှုသည် လက်ရှိအချိန်တွင် လူ ပေါင်း ၁.၄ သန်းခန့်ကို အင်တာနက်သုံးခွင့်မရအောင် ကန့်သတ်နေသည့်

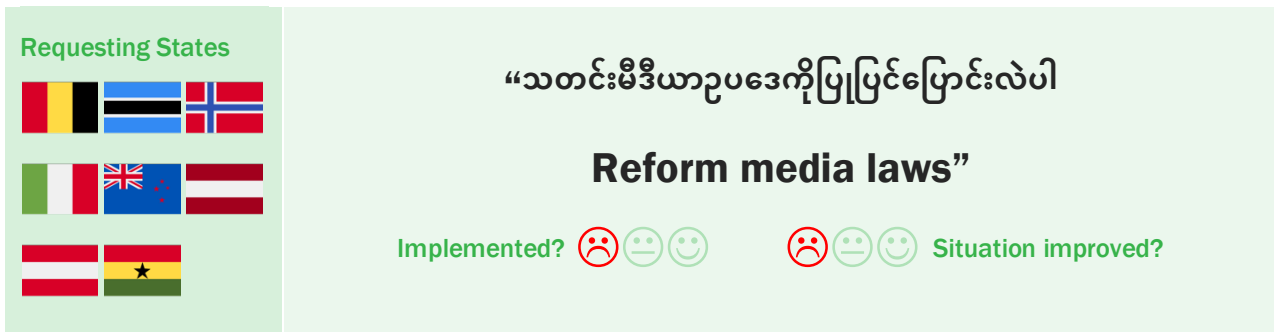
interception safeguards, has given the State unprecedented opportunities to surveil the public and interfere with freedom of expression.²⁶ Not satisfied with authority over more than half of mobile subscribers, the State has also further interfered with freedom of expression by directing telecoms providers to effectively cut off millions of mobile telecoms subscribers who do not disclose their official IDs when registering a SIM card.²⁷ Many marginalised groups do not have official IDs, and others are concerned about the risk of State surveillance and interference in freedom of expression.²⁸

In 2019, the State activated a previously unused provision in the Telecommunications Law, directing mobile telecoms providers to shut down access to the internet in conflict-ridden Rakhine and Chin States.²⁹ The shutdown directive has not been published and the State has only ambiguously justified it in a short statement referencing vague and overly broad national security concerns.³⁰ Despite civil society's joint campaigns and widespread public awareness,³¹ the shutdown is now the world's longest and currently restricts internet access for 1.4 million people.³² In 2020, the State activated another previously unused provision in the Telecommunications Law, issuing a series of directives each ordering telecoms providers to block access to certain websites.³³ In a repeat of the interference in freedom of expression seen during the shutdown process, the blocking directives have not been published and only been ambiguously justified with references to “fake news” and national security concerns. Although the directives have not been published, tests have shown over 2,000 websites have been blocked so far, including news websites and pro-Rohingya websites.³⁴

ကမ္ဘာကာလအကြာရှည်ဆုံး အင်တာ နက်ဖြတ်တောက်မှု
ဖြစ်လာတော့သည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အစိုးရသည်
ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေရှိ နောက်ထပ် အသုံးမပြုရသေးသော
ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ခုကို ထပ်မံအသုံးပြုကာ
တယ်လီဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုကုမ္ပဏီ များကို ဝက်(ဘ်)ဆိုက်အချို့အား
ပိတ်ပင်ခိုင်းသည့် ညွှန်ကြားချက်များ အစဉ်လိုက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။^{၃၉}
လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို နောက်တစ်ကြိမ်
ဟန့်တားစွက်ဖက်သည့် ထိုလုပ်ရပ်တွင်လည်း ဝက်(ဘ်)ဆိုက်များကို
ပိတ်ဆို့ရန် ညွှန်ကြား ချက်များကို စာထုတ်ညွှန်ကြားခြင်းမလုပ်ဘဲ
“သတင်းတု”နှင့် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးအတွက်ဟူသော အချက်ကို
ရည်ညွှန်းသည့် အဓိပ္ပာယ်မပြတ်သားသော အကြောင်းပြချက်ကိုသာ
ပေးခဲ့ပြန်သည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်များကို တရားဝင်စာမထုတ်သော်လည်း
စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ချက်များအရ သတင်းဝက်(ဘ်)ဆိုက် များနှင့်
ရိုဟင်ဂျာကို ထောက်ခံအားပေးသည့် ဝက်(ဘ်)ဆိုက်များ အပါအဝင် အခု
၂၀၀၀ ကျော် ပိတ်ခံခဲ့ရသည်။^{၄၀}

မီဒီယာလွတ်လပ်မှု

Media freedom

နိုင်ငံ ၅၈ နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ကာကွယ်ရန် အတွက် ဥပဒေများ ပြန်လည်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။^{၃၅} FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြုတိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမရှိခဲ့သလို အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှုသည် ပိုမိုပင် ဆိုးရွားလာခဲ့သည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ်နိုင်ငံတော်၏ လူသိရှင်ကြား အားပေးထောက်ခံမှုသည် ၂၀၁၅ မှစ၍ ကျဆင်းလာသည်။^{၃၆} သတင်းမီဒီယာဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရန် ယခင်က ကြိုးစားခဲ့သည့် လုပ်ငန်းစဉ်မှာ လည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိသည့် အခြေအနေတွင် သောင်မတင်ရေမကျဖြင့် ပြီးဆုံးခဲ့ကာ ထိုဥပဒေသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက်ဖက်နေဆဲ ဖြစ်သည်။^{၃၇} အလားတူ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုကို ဟန့်တားစွက်ဖက်နေသော နောက်ထပ် ဥပဒေတစ်ခု ဖြစ်သည့် ပုံနှိပ်ခြင်းနှင့်ထုတ်ဝေခြင်းလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခြင်းမရှိသလို ပြင်ဆင်ရန် ကတိပြုခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပေ။^{၃၈} ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် အသံထုတ်လွှင့်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကို စစ်မှန်သည့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုမျိုးမပြုလုပ်ဘဲ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဆန့်ကျင်သည့် ပြဌာန်းချက်များကိုချန်ထားလျက် ပြင်ဆင်ခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် ရုပ်သံ ထုတ်လွှင့်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အစိုးရထိန်းချုပ်ခွင့်ရှိသည့်အပိုဒ်သည် တစ်စွန်းတစ်စပင် မပြောင်းလဲခဲ့ပေ။^{၃၉} ထို့ပြင် ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်ကို အတည်ပြုခဲ့သည့်တိုင် အစိုးရက ဥပဒေကို အသက်ဝင်အောင် မလုပ်ဘဲ^{၄၀} ရုပ်သံ နှင့် ရေဒီယိုလိုင်းအားလုံးကို တစ်ဦးတည်း ဆက်လက် တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်ရေးကိုသာ အလေးထားခဲ့သည်။^{၄၁}

သတင်းစာပညာရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုမှုများသည် ၂၀၁၅ မှစတင်၍ တစ်နှစ် ထက်တစ်နှစ် တိုးမြှင့်လာပြီး ခြိမ်းခြောက်မှုအများစုသည် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် စစ်တပ်ထံမှ အများဆုံး လာလေ့ရှိသည်။^{၄၂} တရားစွဲအရေးယူပြီးလျှင် ပြန်လည်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးသော်လည်း^{၄၃} ရိုက်တာသတင်းထောက် နှစ်ဦး အပါအဝင် အခြားသောသတင်းထောက်များကို ပြည်တွင်း လုံခြုံရေးဆိုင်ရာဥပဒေများဖြင့် တရားစွဲဆိုကာ ပြစ်မှု ထင်ရှားကြောင်း

8 countries recommended that Myanmar:³⁵ “*Reform laws to protect media freedom and freedom of expression*” – FEM has seen no implementation of this recommendation and the underlying human rights concern has worsened since 2015.

Media freedom and the State’s public support for media freedom have both declined since 2015.³⁶ Previous commitments to amend the News Media Law have been left in opaque limbo and the law continues to interfere in freedom of expression.³⁷ No attempt to amend the Printing and Publishing Law, which similarly interferes in freedom of expression, has been made or promised.³⁸ The Broadcasting Law was superficially amended in 2018 without any real consultation, leaving all anti-freedom of expression provisions, such as State control over the broadcast regulatory body, intact.³⁹ Despite adopting the amendment, the State still has not enforced the Broadcasting Law,⁴⁰ preferring to maintain direct control over all television and radio channels.⁴¹

Criminalisation of journalism has increased year-on-year since 2015, with most threats coming from the executive and military.⁴² Although they were later pardoned,⁴³ the show-trial and conviction of Reuters journalists,⁴⁴ as well as other journalists under national security laws, have significantly encouraged media self-censorship,⁴⁵ particularly on topics relating to conflict or other issues that the State finds “sensitive” such as the military, mismanagement, or corruption.⁴⁶

Criminal defamation laws are the greatest legal threat to freedom of expression in Myanmar,⁴⁷ and most journalists and HRDs remain fearful of them.⁴⁸ None of the six criminal defamation laws conforms to basic freedom of expression standards.⁴⁹ The laws do not define defamation, defences are lacking, and sanctions

ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် ၄၄ ကိစ္စရပ်များက မီဒီယာများအတွက် ကိုယ့်ရေးသားမှု ကိုယ်ပြန်လည် ဆင်ဆာဖြတ်တောက်မှု လုပ်ဆောင်ရန် သိသာသော တွန်းအားတစ်ခု ဖြစ်သည်။^{၄၁} အထူးသဖြင့် ပဋိပက္ခနှင့် စပ်လျဉ်းသော အကြောင်းအရာများ သို့မဟုတ် စစ်တပ်အကြောင်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအလွဲများအကြောင်း၊ အဂတိ လိုက်စားမှုကဲ့သို့ အစိုးရက “အကဲဆတ်သည်”ဟု ယူဆထားသည့် အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်လျှင် ပိုမိုသိသာသည်။^{၄၆}

ရာဇဝတ်သင့်သော အသရေဖျက်မှု ဥပဒေများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းအတွက် အကြီးမားဆုံး ဥပဒေဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု ဖြစ်ပြီး^{၄၇} သတင်းထောက်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူ အများစုသည် ထို ဥပဒေများကို ကြောက်လန့်နေရဆဲ ဖြစ်သည်။^{၄၈} အသရေဖျက်မှုကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် ပြဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ ခြောက်ခုစလုံးသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု၏ အခြေခံနှုန်းများနှင့်ပင် ကိုက်ညီခြင်း မရှိပေ။^{၄၉} ထိုဥပဒေများတွင် အသရေဖျက်မှု ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားခြင်း မရှိသလို ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်များလည်း မပါဝင်သည့်အပြင် ပြစ်ဒဏ်များမှာ လိုအပ်သည်ထက်ပိုပြီး ပြစ်မှုနှင့် အချိုးအစား မညီမျှပေ။^{၅၀}

ဂုဏ်သိက္ခာထက် ခံစားချက်ကို ပိုကာကွယ်ပေးနေသည့် ထိုဥပဒေများကို နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် အစိုးရအရာရှိများအား ဝေဖန်၊ လှောင်ပြောင်သရော်မှုပြုပါက အပြစ်ပေးရန်အတွက် အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။ ထိုဥပဒေများသည် အနိမ့်ဆုံးနှင့် ယုံကြည်စိတ်ချရလောက်အောင် မခိုင်လုံသော သက်သေအထောက်အထားများရှိရှိဖြင့် ၎င်းတို့ကို အခြေခံ၍ ပြစ်ဒဏ်ချခံရနိုင်ခြေ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းထိ ရှိနေသည်။^{၅၁} ထိုဥပဒေများကို ရာဇဝတ်ဥပဒေမှ တရားမ ဥပဒေအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးရန် တောင်းဆိုသည့် ကမ်ပိန်းများနှင့် ပြည်သူလူထု၏ ဖိအားပေးမှုကို ဖြေရှင်း သည့်အနေဖြင့်^{၅၂} အစိုးရသည် ဥပဒေငါးခုအနက် နှစ်ခုကို ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။^{၅၃} သို့သော် ထိုနောက်တွင် သေချာ ခိုင်မာသော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု မရှိဘဲ အသရေဖျက်မှုကို ရာဇဝတ်မှု အဖြစ်ပြဌာန်းထားသည့် ခြောက်ခု မြောက်ဥပဒေကို အတည်ပြုပြဌာန်းခဲ့ပြန်သည်။^{၅၄} ဥပဒေပြုသည့် ကာလအတွင်း အစိုးရသည် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများကို ပထုတ်ထားခြင်း၊^{၅၅} လွှတ်တော်အမတ်များ၏ ဆွေးနွေးနိုင်စွမ်း၊ ပြင်ဆင်နိုင်စွမ်း၊ ပါဝင်နိုင်စွမ်းတို့ကို ကန့်သတ်ထားခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်ကာ ပြည်သူလူထု၏ ဖိအားပေးမှုကို တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။^{၅၆}

are unnecessary and disproportionate.⁵⁰ The laws protect feelings rather than reputations, are used to punish criticism or mockery of politicians and public officials, are based on minimal and unreliable evidence, and attract a 100% conviction rate of punitive imprisonment.⁵¹ In response to a decriminalisation campaign and public pressure,⁵² the State superficially amended two of the five laws,⁵³ but then continued to adopt a sixth criminal defamation law without proper consultation.⁵⁴ During the legislative processes, the State reacted to public pressure by effectively excluding civil society,⁵⁵ as well as limiting MPs’ ability to consult, prepare, or participate.⁵⁶

 Thailand	“သတင်းမီဒီယာကောင်စီကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲပါ Reform Press Council” Implemented? Situation improved?
---	--

နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းမီဒီယာကောင်စီ အမှီအခိုကင်းစွာရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် ဂဏနာ လုပ်ဆောင်ရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။^{၅၇} FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့် အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပေ။

မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းမီဒီယာကောင်စီဝင်များကို အစိုးရ ရွေးချယ်၊ ဖြုတ်ချ နိုင်သည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကောင်စီ သည် အစိုးရအပေါ် အဓိက မှီခိုနေရဆဲ ဖြစ်ကြောင်း သိသာသည်။ ကောင်စီသည် မီဒီယာဘက်မှ ကာကွယ် ပေးရာတွင် အနည်းငယ်သာ အောင်မြင်ခဲ့ပြီး “ဟော့”ဖြစ်သည်ဟုဆိုသော အချို့အမှုကိစ္စများ၌ ပါဝင်ပတ်သက်သည့် သတင်းထောက်များဘက်မှ တက်တက်ကြွကြွ အားပေးထောက်ခံခြင်းမလုပ်ဘဲ ခေါင်းရှောင်နေ သည်ဟု သတင်းထောက်များက ယုံကြည်ထားသည်။^{၅၈}

1 country recommended that Myanmar:⁵⁷ “Ensure the independence of the Myanmar Press Council” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

The Council continues to be dependent on the State primarily because the State selects and dismisses Councillors. Most journalists believe the Council has a low level of success in defending media, and in some so-called “hot” cases the Council has avoided actively supporting the journalists involved.⁵⁸

ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခွင့်

Right to protest

Requesting States

“ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပါ

Reform protest laws”

Implemented?

   Situation improved?

နိုင်ငံ ငါးနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ဥပဒေပြုပြောင်းရေး လုပ်ဆောင် ရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။⁵⁹ FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များ အပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပေ။

၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ အနည်းဆုံး လူပေါင်း ၂၂၉ ဦးသည် အကြမ်းမဖက်သော ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုကြောင့် အပြစ်ပေး အရေးယူခံခဲ့ရပြီး အများစုမှာ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက်ဖက်ပြီး ဆန္ဒပြခြင်းကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသည့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစီတန်းလှည့်လည်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေဖြင့် အရေးယူခံရခြင်း ဖြစ်သည်။⁶⁰ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများက ပေါင်းစု၍ ကမ်ပိန်းများလုပ်ခဲ့ပြီးနောက် ထိုဥပဒေပါ “ဆန္ဒပြရန် ခွင့်ပြုချက် လျှောက်ထားခြင်း” ကို အဓိပ္ပာယ်ဝေဝါးသည့် “ဆန္ဒပြရန် အသိပေးတင်ပြခြင်း”ဟူသော စကားရပ် ဖြင့် အစားထိုးကာ အပေါ်သဘောမျှသာ ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။⁶¹ ထိုဥပဒေပြင်ဆင်ချက်ကို ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အများစုက ယူဆထားသည်မှာ ဆန္ဒပြသူများအနေဖြင့် ဆန္ဒပြမည့် နေရာ၊ အချိန်နှင့် ရွတ်ဆိုမည့် ကြွေးကြော်သံအပြင် ဆန္ဒပြပွဲ ပြုလုပ်ရန် ခွင့်ပြုသည်၊ မပြုသည် က ရဲတပ်ဖွဲ့၏ အဆုံးအဖြတ်ပေါ်၌ မူတည်နေသည်ဟု ယူဆထားသည်။⁶² အလားတူစွာ ဆန္ဒပြရာတွင် လျှောက်ထားစဉ်တုန်းကနှင့် မတူသော ကိစ္စဖြစ်ပေါ်ပါက၊ ဥပမာ - အသိပေး တင်ပြချက်တွင် ရေးမထားသည့် ကြွေးကြော်သံတစ်ခုကို ဆန္ဒပြပွဲ၌ ရွတ်ဆိုပါက အသိပေးတင်ပြချက် ပျက်ပြယ်သည်ဟု ရဲတပ်ဖွဲ့က ယူဆသည်။⁶³ အသိပေးတင်ပြချက် ပျက်ပြယ်သော သို့မဟုတ် ပယ်ချခံရသော ဆန္ဒပြပွဲတစ်ခုသည် တရားမဝင် ဆန္ဒပြပွဲတစ်ခုဟု အဓိပ္ပာယ်ဆောင်စေသည်။⁶⁴ ထို့အပြင် ရှောင်တခင် ဖြစ်ပေါ်သော ဆန္ဒပြပွဲများသည်လည်း စီစဉ်သူဘက်က ကြိုတင်မလျှောက်ထားနိုင်သောကြောင့် တရားမဝင် ဖြစ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။⁶⁵ တရားမဝင်သော ဆန္ဒပြပွဲများကို စီစဉ်သူနှင့် ပါဝင်သူများသည် ဖမ်းဆီးခံရနိုင်ပြီး ဖမ်းဆီးခံရသူတိုင်းသည် အပြစ်ဒဏ်သင့်ပြီး ရှည်ကြာလှသည့် တရားစီရင်မှုကို ရင်ဆိုင်ကြရပြီးလျှင် ပြစ်မှု ထင်ရှားကြောင်း ရာနှုန်းပြည့် စီရင်ချက်ချခံရနိုင်ခြေရှိသည်။⁶⁶ ဤဥပဒေကို ထပ်မံပြင်ဆင်ထားသည့် နောက်ထပ် ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်တစ်ခုလည်း ရှိနေသည်။ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက်ဖက်နေသည့် ထိုပြင်ဆင်ချက်အရ ဆန္ဒပြပွဲစီစဉ်သူများသည်

5 countries recommended that Myanmar:⁵⁹ “Reform laws to protect the right to protest” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

Since 2015, at least 229 individuals have been convicted for their non-violent protests, mostly under the Peaceful Assembly and Peaceful Procession Law which interferes in freedom of expression by criminalising protesting.⁶⁰ Following civil society’s joint campaign, a superficial amendment of the law replaced “permission to protest” with a vague “application to protest”.⁶¹ Most police interpret the amended law as meaning protesters must abide by all the police’s directives on locations, timings, and even slogans, else the application is not accepted.⁶² Similarly, if protests deviate from the accepted application, for example by protesters shouting new slogans, the application is voided.⁶³ A rejected or voided application renders the protest unlawful.⁶⁴ Spontaneous protests also remain unlawful in effect because protesters cannot apply in advance.⁶⁵ Those who organise or participate in unlawful protests can then be arrested, and all those arrested face collective culpability, long and slow trials, and a 100% conviction rate.⁶⁶ Another proposed amendment which would further interfere in freedom of expression by requiring protest organisers to include information about funding sources in their application remains in opaque limbo.⁶⁷

ဘဏ္ဍာရေးအထောက်အပံ့ ရင်းမြစ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုပါ တင်ပြရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် ထိုပြင်ဆင်ချက်သည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိသည့် သောင်မတင်ရေမကျ အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်။^{၆၇}

 Chile Italy Uruguay Norway	“အင်အားအလွန်အကျွံသုံးစွဲမှုကို လျှော့ချပါ” Reduce use of force” Implemented? Situation improved?
---	---

နိုင်ငံလေးနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “ဆန္ဒပြသူများကို ပစ်မှတ်ထားသည့် ခြိမ်းခြောက်မှုနှင့် အင်အားအလွန်အကျွံ သုံးစွဲမှုတို့ကို လျှော့ချရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းထားသည်။^{၆၈} FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခု ချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပေ။

ဆန္ဒပြပွဲအများစုသည် အကြမ်းမဖက်ကြပါ။^{၆၉} သို့သော် အစိုးရက အကြမ်းမဖက်သော ဆန္ဒပြပွဲများပြုလုပ်နိုင် အောင် စီစဉ်ဖန်တီးပေးရန်ထက် ဆန္ဒပြရန် ကြိုတင်အသိပေးတင်ပြရာ၌ ထည့်သွင်းသဘောတူထားသော အချက်များနှင့် သွေဖည်သည့် မည်သည့်ဆန္ဒပြပွဲကိုမဆို ပိတ်ပင်လိုသည့် အဓိကရည်မှန်းချက်ရှိနေသည်မှာ ပေါ်လွင်သည်။^{၇၀} ရလဒ်အနေဖြင့် အစိုးရ၏ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ငန်းများသည် အမြဲလိုလို လိုသည်ထက်ပိုနေ၍ အချိုးအစားလည်း ညီမျှခြင်း မရှိသည့်အတွက် ကျင့်သုံးသူများကို ခြိမ်းခြောက်နေတော့သည်။^{၇၁} အစိုးရသည် ဆန္ဒပြပွဲများကို ပိတ်ရန် အချိုးမစားမညီသည့် အင်အား အလွန်အကျွံသုံးစွဲမှုကို လိုသည်ထက်ပို၍ လုပ်ဆောင်တတ်သလို အမြတ်ထုတ်သည့်နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံးလေ့ရှိသည့်အတွက်ကြောင့်လည်း ရည်ရွယ်ရှိရှိ မဟုတ်လျှင်ပင် အနည်းဆုံး မဆင်မခြင်လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ဆန္ဒပြသူများ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရလေ့ရှိသည်။^{၇၂}

4 countries recommended that Myanmar:⁶⁸ “Reduce intimidation and excessive use of force aimed at protesters” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

The vast majority of protests are non-violent.⁶⁹ However, the State’s primary aim appears to be shutting down any protest that deviates from what was agreed in an accepted application, rather than facilitating non-violent protests.⁷⁰ As a result, the State’s preparations are usually unnecessary and disproportionate, and therefore threatening to observers.⁷¹ The State also uses unnecessary, disproportionate, and excessive force to shut protests down, exploiting tactics that at least recklessly if not intentionally injure protesters.⁷²

သတင်းအချက်အလက် ရပိုင်ခွင့်

Right to information

 Latvia Cuba Georgia	“သတင်းအချက်အလက်ရပိုင်ခွင့် ကာကွယ်ပေးပါ Protect right to information” Implemented? Situation improved?
---	--

နိုင်ငံသုံးနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “သတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမီပိုင်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန်နှင့် အဂတိလိုက် စားမှုကို ပင်မအောက်ခြေမှနေ၍ ဖယ်ရှားရန်အတွက် ဥပဒေမူဘောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ဆောင်ရန်” အကြံပြု တိုက်တွန်းခဲ့သည်။⁷³ FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခုချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်း ချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းမရှိခဲ့သလို အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များ အပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှုသည် ပိုမိုပင် ဆိုးရွားလာခဲ့သည်။

အစိုးရသည် ၂၀၁၅ မှစ၍ သတင်းအချက်အလက် ရရှိပိုင်ခွင့်ကို အားတက်သရော ထိန်းချုပ်၊ ကန့်သတ်၊ ပိတ်ပင်လိုရသည့် ဥပဒေများ၊ မူဝါဒများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဌာန်းသတ်မှတ်လာသည်။ အစိုးရသည် ရုပ်သံနှင့် ရေဒီယိုလိုင်းအားလုံးကို ထိန်းချုပ်ခြင်း၊⁷⁴ မီဒီယာများကိုလည်း လွတ်လပ်စွာမလှုပ်ရှားနိုင်အောင် (သို့မဟုတ်) အများပြည်သူဆိုင်ရာ အင်စတီကျူးရှင်းများထံ လက်လှမ်းမီအောင် ပိတ်ပင်ထားခြင်း၊ အင်တာနက်ကို ခြေခြေမြစ်မြစ် မဟုတ်ဘဲ စိတ်ထင်တိုင်းပိတ်ခြင်း၊⁷⁵ နှင့် သတင်းဝက်(ဘ်)ဆိုက်များကို ပိတ်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်နေ သည်။⁷⁶ အချိန်အတန်ကြာကတည်းက ကတိပေးထားသည့် သတင်းအချက်အလက်ရပိုင်ခွင့် ဥပဒေကြမ်းမှာ လည်း ၂၀၁၅ နောက်ပိုင်းတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိသည့် သောင်မတင်ရေမကျအခြေအနေ၌ ငြိမ်သက် နေသည်။ ထိုချိန်တွင် ရိုက်တာသတင်းထောက်များကိစ္စဖြစ်ပွားခဲ့ရာ⁷⁷ ထိုဥပဒေအစား အမျိုးသားမှတ်တမ်းနှင့် မော်ကွန်းဥပဒေကို အစိုးရက ခပ်မြန်မြန် ပြဌာန်းလိုက်သည်။ ယင်းဥပဒေသည် နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးဥပဒေ ကို အထောက်အပံ့ပြုပြီး နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်အဖြစ် သိမ်းဆည်းခြင်းကို အားပေးကာ သတင်းအချက်အလက်ရပိုင်ခွင့်ကို ဟန့်တားစွက်ဖက်နေသည်။⁷⁸ ယင်းဥပဒေအရ လမ်းညွှန်ချက်တစ်စုံတစ်ရာ သို့မဟုတ် အမှီအခိုကင်းသော ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တစ်ခုမပါဘဲ အစိုးရသည် မည်သည့်သတင်းအချက်အလက်ကို မဆို “ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်” အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကြာအောင် မော်ကွန်းအဖြစ် ဖုံးကွယ် သိမ်းဆည်းထားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။⁷⁹ လုံခြုံရေးအဆင့် မသတ်မှတ်ထားသည့် သတင်းအချက်အလက်များ အပါအဝင် အစိုးရလက်ဝယ်ရှိသော အချက်အလက်များကို ပြည်သူလူထု သိရှိပိုင်ခွင့်၊ လက်လှမ်းမီပိုင်ခွင့်ကို ယင်းဥပဒေက အသိအမှတ် မပြုပေ။⁸⁰ သတင်းအချက်အလက်သိရှိရန် တောင်းခံသည့် လျှောက်ထားချက်တိုင်းကို အစိုးရကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့တစ်ခုက

3 countries recommended that Myanmar:⁷³ “Reform the legal framework to protect access to information and stem corruption” – FEM has seen no implementation of this recommendation and the underlying human rights concern has worsened since 2015.

Since 2015, the State has adopted laws, policies, and practices which actively control, limit, and block access to information. The State controls all television and radio channels,⁷⁴ bans the media from moving freely or accessing public institutions,⁷⁵ arbitrarily shuts the internet down,⁷⁶ and blocks news websites.⁷⁷ The long-promised Right to Information Bill has remained in opaque limbo since 2015. Instead, in the wake of the Reuters case,⁷⁸ the State quickly adopted a National Records and Archives Law which bolsters the Official Secrets Act, furthers State secrecy, and interferes in freedom of information.⁷⁹ The law allows a “strictly confidential” 30-year classification to be applied to any information without safeguards or an independent oversight body.⁸⁰ The law does not recognise the public’s right to access government-held information, including non-classified information.⁸¹ Any requests for information must be individually approved by a government supervisory body.⁸²

Anybody who tries to circumvent these information barriers and exercise their right to freedom of information is criminalised, for example under the Unlawful Associations Law,⁸³ or Official Secrets Act.⁸⁴ Although the Anti-Corruption Commission has ruled against several powerful individuals accused of corruption, Myanmar’s six criminal defamation laws, which include the Anti-Corruption Law itself, dissuade sharing and accessing information by criminalising whistleblowers.⁸⁵ Amendments to the

တစ်ဦးချင်းစီ အတည်ပြုပေးရသည်။^{၈၂}

အဆိုပါ သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများကို ကျော်လွှားရန်နှင့် မိမိတို့၏ သတင်းအချက်အလက်ရရှိခွင့်အခွင့်အရေးများကို ကျင့်သုံးရန် ကြိုးစားသူတိုင်းသည် ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ အရေးယူခံကြရသည်။ နမူနာအနေဖြင့် မတရားအသင်းများအက်ဥပဒေ ^{၈၃} သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရလျှို့ဝှက်ချက် အက်ဥပဒေ ^{၈၄} ဖြင့် အရေးယူခံရနိုင် သည်။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်သည် အဂတိသတင်းစွပ်စွဲခံရသည့် ရာထူးအာဏာကြီးသူ အများအပြားကို အရေးယူခဲ့သော်လည်း အသရေဖျက်မှုကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ်ပြဌာန်းထားသည့် မြန်မာ့ဥပဒေ ခြောက်ခုတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သော အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ၌ သတင်းပေးတိုင်ကြားသူ များကို ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ အရေးယူခွင့်ပေးထားခြင်းအားဖြင့် သတင်းအချက်အလက်မျှဝေခြင်းနှင့် လက်လှမ်းမီရရှိခြင်းကို တားမြစ်ထားသည်။^{၈၅} ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေနှင့် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ များကို ပြင်ဆင်ခဲ့သော်လည်း ပြင်ဆင်ချက်များတွင် သတင်းပေးတိုင်ကြားသူကို ကာကွယ်မပေးထားပေ။^{၈၆} မကြာသေးမီကလည်း အစိုးရ၏ ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ တန်ပြန်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအဖြစ် ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းပေးတိုင်ကြားသူများကို ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ အရေးယူသည့် လမ်းစဉ်တစ်ခု ချမှတ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သေးသည်။^{၈၇}

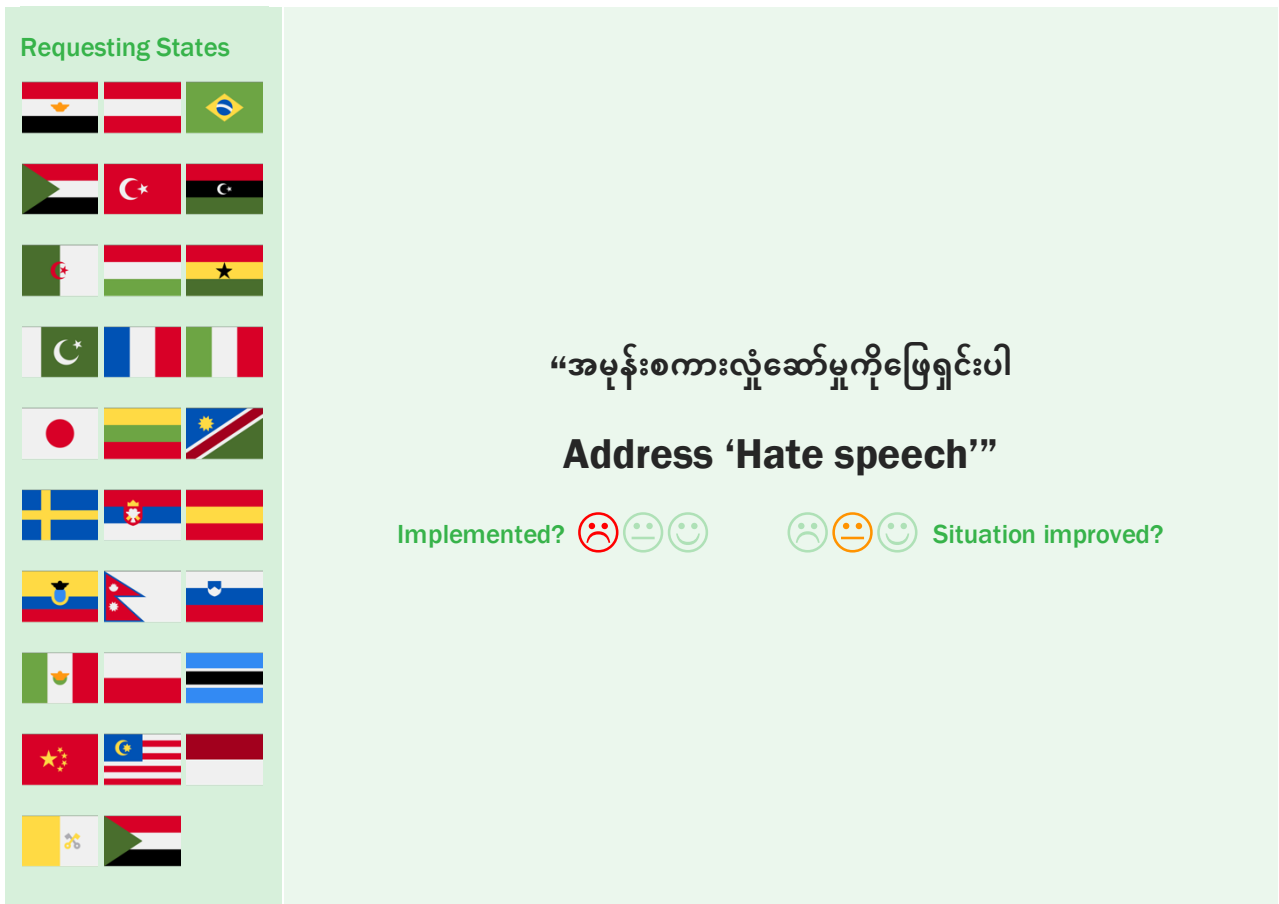
အစိုးရသည် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများကို ဖန်တီးရုံမျှမက တစ်ခါတစ်ရံတွင်လည်း ပြည်သူလူထု၏ မီဒီယာနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်အသိပညာနည်းမှုကို အမြတ်ထုတ်ကာ ဘက်လိုက်သော သို့မဟုတ် ဝါဒဖြန့်ချိရေး (ဝါ) သတင်းအတုအယောင်ခေါ်သည့် ပြုပြင်ခြယ်လှယ်ထားသော သတင်းအချက်အလက်များ ကို ဖြန့်ဝေတတ်သေးသည်။^{၈၈} ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းမှာ မီဒီယာ၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းတို့က ဖြန့်ချိနေသည့် “သတင်းအတု”များကို တန်ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်း မကြာခဏ ကြေးတန်းညှိလေ့ရှိသည်။^{၈၉} ပြည်သူလူထုအတွင်း စနစ်တကျ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ဝေ/ပျံ့နှံ့နေသည့် သတင်းအတုများတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လူမဆန်မှုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသည့် ကိစ္စရပ်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားမျှတမှုခုံရုံး (ICJ) တွင် မြန်မာတရားစွဲဆိုခံရသည့်ကိစ္စရပ်များအပေါ် အစိုးရ၏ပုံဖျက်မှု များစွာ ပါဝင်သည်။^{၉၀}

Telecommunications Law and Anti-Corruption Law have not given any protection to whistleblowers.⁸⁶ Just recently, the State’s COVID-19 response has included further criminalisation of healthcare whistleblowers.⁸⁷

In addition to creating barriers to information, the State has sometimes capitalised on low levels of public media and digital literacy by disseminating biased or manipulated information, commonly known as propaganda or disinformation.⁸⁸ The State often justifies this action under the guise of countering “fake news” spread by the media, civil society, and the international community.⁸⁹ Examples of large systematic attempts to disinform the public include the State’s domestic distortion of alleged atrocities in Rakhine State, and distortions of the International Court of Justice case.⁹⁰

ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းနှင့် လှုံ့ဆော်မှု

Discrimination and incitement

နိုင်ငံ ၃၄ နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “ခွဲခြားဆက်ဆံမှု၊ လှုံ့ဆော်မှုနှင့် “အမုန်းစကား”တို့ကို ဖြေရှင်းပေးရန်” အကြံ ပြုတိုက်တွန်းထားသည်။^{၉၁} FEM ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခု ချိန်ထိ ယင်းအကြံပြုတိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များ အပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု မရှိသေးပေ။

အစိုးရသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ ခွဲခြားဆက်ဆံရန်၊ ရန်လိုရန်နှင့် အကြမ်းဖက်ရန် လှုံ့ဆော်မှုများကို တန်ပြန်ရန် အတွက် သိသာထင်ရှားသော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု မရှိခဲ့ပါ။ အဆိုပြုထားသည့် အမုန်းစကားကာကွယ်တားဆီးရေးဥပဒေကြမ်းတွင် ပါဝင်သော “အမုန်းစကား”၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ကျယ်ပြန့်ပြီး အလွန်ဝေဝါး နေသည့်အတွက် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက်ဖက်နေပြီး မတူကွဲပြားမှုနှင့် ဗဟုဝါဒကို မြှင့်တင်ရေးအတွက် ပြဌာန်းချက်ကို ဥပဒေထည့်သွင်းထားပေ။ လက်ရှိတွင် ထိုဥပဒေမှာလည်း မသေချာမရေရာ အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်။^{၉၂} အစိုးရသည် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း လူမဆန်သောရက်စက်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ကိုဖီအာနန်ဦးဆောင်သည့် ရခိုင်ကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုကော်မရှင်၏ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်၊ သတင်း အချက်အလက် ရပိုင်ခွင့်နှင့် သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှုတို့နှင့်ဆိုင်သည့် အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များကို FEM

34 countries recommended that Myanmar:⁹¹ “Address discrimination, incitement and ‘hate speech’” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

Since 2015, the State has not made any significant attempt to counter incitement to discrimination, hostility, or violence. The proposed Protection Against Hate Speech Bill, which includes vague and overly broad definitions of “hate speech” that would interfere with freedom of expression, but did not include provisions for promoting tolerance of diversity and pluralism, remains in opaque limbo.⁹² The State established the Rakhine Commission, led by Kofi Annan, to investigate allegations of atrocities in Rakhine State. FEM welcomed the Commission’s recommendations specific to media freedom, right to information, and incitement, but none of these have yet been implemented.⁹³ The State has however issued a “hate speech” directive just before a reporting deadline given by the International Court of

သည် ထောက်ခံကြိုဆိုခဲ့သည်။ သို့သော် မည်သည့်အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်မျှ အကောင်အထည်မပေါ်လာသေးပါ။^{၉၃} အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားမျှတမှုခုံရုံး (ICJ) က သတ်မှတ်ထားသည့် အစီရင်ခံစာတင်ရမည့် နောက်ဆုံးရက် မရောက်မီ အစိုးရက “အမုန်းစကား” ဆိုင်ရာ အမိန့်ညွှန်ကြားချက်”ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။^{၉၄} ထိုအမိန့်ညွှန်ကြားချက်ပါ “အမုန်းစကား”၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ဝေဝါးပြီး အလွန်ကျယ်ပြန့် လွန်းနေသည့်အပြင် တာဝန်ဝတ္တရားများမှာလည်း ဝေဝါးကျယ်ပြန့်နေသဖြင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ကာကွယ်ပေးရမည့် ဝိသေသလက္ခဏာများ ရှိသည့် လူနည်းစုများကို ကာကွယ်ပေးရန်ထက် ဩဇာအာဏာ ရှိသူများ အဝေဖန်မခံရအောင် ကာကွယ်ပေးရန် တလွဲသုံး၍ရနိုင်သောကြောင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းကို ဟန့်တားစွက်ဖက် နေသည်။^{၉၅}

အစိုးရအနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ရာဘတ်အစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ချက် (Rabat Plan of Action) ကို သုံး၍ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် လှုံ့ဆော်မှုများကို ဖြေရှင်းရန် FEM သည် ကမ်ပိန်းများ တစ်လျှောက်လုံး တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်လာခဲ့သည်။^{၉၆} သို့ရာတွင် သဘောထားကြီးမှုနှင့် မတူကွဲပြားမှု ပိုမိုအားကောင်းလာစေရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အကြံပြုတိုက်တွန်းထားသည့် ခြေခြေ မြစ်မြစ်ရှိ၍ စနစ်ကျပြီး ကဏ္ဍအစုံနှင့်ဆိုင်သည့် အစီအစဉ်များကို အစိုးရက တစ်ကြိမ်မျှ လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။^{၉၇} နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ပညာရေးကဏ္ဍ နှင့် နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာများသည် အချို့သော လူနည်းစုများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အားပေးအားမြှောက်ပြုခြင်းကိစ္စတွင် တတ်နိုင်သမျှ ကန့်သတ်ချက်များထား၍ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး ရလဒ်အနေဖြင့် အကျိုးထိရောက်မှုမရှိသော စနစ်မကျသော အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုများသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။^{၉၈} တစ်ချိန်ထဲမှာပင် အစိုးရသည် အမျိုးသားရေးနွယ်သည့် ဝါဒဖြန့်စာတ်ကြောင်းတစ်ခု အများပြည်သူကြားတွင် တည်တံ့စွဲမြဲနေစေရန် တစ်ခါ တစ်ရံ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်က ရွေးချယ်ထားသော လူနည်းစုဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် လူနည်းစု မျိုးနွယ်များသာလျှင် အသိအမှတ်ပြုခံထိုက်ပြီး အခြားသော လူမျိုးစုအုပ်စုများနှင့် ထုံးတမ်းများသည် နိုင်ငံတော်၏ သရုပ်လက္ခဏာကို တန်ဖိုးလျော့ကျစေရန်နှင့် ပြည်ထောင်စုမှ ခွဲထွက်ရန် မကောင်းသောအကြံအစည် ရှိနေသည်ဟု ထိုဝါဒဖြန့်စာတ်ကြောင်းက ပုံဖော်လျက်ရှိနေပေသည်။^{၉၉}

Justice.⁹⁴ The directive includes vague and overly broad definitions of “hate speech” as well as vague obligations which could be misused by officials to protect powerful groups from criticism, rather than protect minorities with protected characteristics, and therefore serves to interfere in freedom of expression.⁹⁵

FEM has campaigned for the State to implement the UN Rabat Plan of Action in order to address discrimination and incitement.⁹⁶ However, the State has not created the recommended substantive, systematic, and multi-sectoral programmes to encourage tolerance of diversity.⁹⁷ Political leaders, the education sector, and the State-controlled media have at best made limited and arbitrary attempts to encourage some minority customs.⁹⁸ At the same time, the State has sometimes perpetuated a nationalist public narrative according to which only State-selected minority customs and groups merit recognition, and that all others are a conspiracy to undermine symbols of the State or to secede.⁹⁹

Requesting States

“လိင်ဝိသေသအခြေပြုပြဿနာများကိုဖြေရှင်းပါ

Address gender”

Implemented? 😞 😐 😊

😞 😐 😊 Situation improved?

နိုင်ငံ ၁၁ နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံကို “လိင်ဝိသေသအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုကို ဖြေရှင်း ပေးရန်” အကြံပြုတိုက်တွန်းခဲ့သည်။^{၁၀၀} FEM ၏တွေ့ရှိချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယခု ချိန်ထိ ယင်းအကြံပြု တိုက်တွန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် အောက်ခြေတွင်ရှိနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များ အပေါ် အလေးထားစဉ်းစားမှု တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးပေ။

အမျိုးသမီးလူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများနှင့် အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များသည် ဖိုကြီးစိုးမှု ဝါဒ၏ အာဏာကို အတိုက်အခံစိန်ခေါ်သည့်အနေဖြင့် “နတ်နေကိုင်” ကိစ္စရပ်များတွင် ၎င်းတို့၏ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုအခွင့်အရေးကို ကျင့်သုံးလာသောကြောင့် လက်စားချေတုံ့ပြန်သည့် လိင်ဝိသေသအခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုများကို သိသိသာသာ ကြုံတွေ့လျက်ရှိသည်။^{၁၀၁} ထို“နတ်နေကိုင်”ကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီးချင်းစုံမက်သူ၊ လိင်တူ စုံမက်သူနှင့် လိင်ပြောင်းထားသူများ၏ အခွင့်အရေးအတွက် ကမ်ပိန်းလုပ်ခြင်း၊ ပဋိပက္ခအတွင်း လိင် အကြမ်းဖက်မှုကို အတိုက်အခံစိန်ခေါ်ခြင်း၊ လိင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် အမျိုးသမီး၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်နှင့် ခေါင်းဆောင်မှုအတွက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။^{၁၀၂} လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု အခွင့်အရေးကို ကျင့်သုံးမှုကြောင့် လက်စားချေတုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် လိင်ဝိသေသအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုသည် တွေ့ရများပြီး အသက်အန္တရာယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တည်ကြည်မှု၊ တစ်သီးပုဂ္ဂလဖြစ်မှုနှင့် ဂုဏ် သိက္ခာ၊ နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်မှုအပေါ် တိုက်ခိုက်မှုပုံစံများ ပါဝင်သည်။^{၁၀၃} တိုက်ခိုက်မှုများကို မည်သည့် အစိုးရယန္တရားအစိတ်အပိုင်းတွင်မဆို တွေ့ရပြီး လုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ၊ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းနှင့် မိသားစုများအတွင်း ကျူးလွန်ခြင်းလည်း ရှိသည်။^{၁၀၄} ၂၀၁၃ ခုနှစ် မတ်လတွင် စတင်ရေးဆွဲသည့် အမျိုးသမီးများ အပေါ်အကြမ်းဖက်မှု တားဆီးကာကွယ်ရေးဥပဒေကြမ်းမှာလည်း အဆိုပြုထားသော အဆင့်သာရှိပြီး လက်ရှိတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိသည့် သောင်မတင်ရေမကျအခြေအနေတွင် ငြိမ်သက်နေသည်။

11 countries recommended that Myanmar:¹⁰⁰ “Address gender-based violence and discrimination” – FEM has seen no implementation of this recommendation or improvement in the underlying human rights concern since 2015.

Women HRDs and journalists still face significant gender-based violence in reprisal for exercising their right to freedom of expression on taboo topics that challenge patriarchal power.¹⁰¹ These taboo topics include: campaigning for the rights of lesbians, bisexuals, and transgender people; challenging sexual violence in conflict; promoting sexual and reproductive rights; and advocating for women’s participation and leadership.¹⁰² Gender-based violence in reprisal for exercising freedom of expression is common and includes attacks on life, bodily and mental integrity, personhood and reputations, and privacy.¹⁰³ Attacks come from all parts of the government and security services, as well as from community and family.¹⁰⁴ The proposed Law on the Prevention of Violence Against Women, developed in March 2013, remains in opaque limbo.

အစိုးရသို့ FEM ၏ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ

Recommendations to the State

ကမ္ဘာတစ်လွှားလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကာလအလိုက် သုံးသပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အောက်ဖော်ပြပါအကြံပြုချက်များကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ထည့်သွင်းဖော်ဆောင်ကြပါရန် FEM မှ တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

ဥပဒေမူဘောင်ကို ခိုင်မာစေပါ

- ICCPR နှင့် နောက်ဆက်တွဲစာချုပ်ကို အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးရန်။
- မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ်သစ်နှင့် အပြည့်အဝ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။
- နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုအခွင့်အရေးကို ကာကွယ်နိုင်ရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ပြီး အစိုးရ သို့မဟုတ် အင်စတီကျူးရှင်းများက ဆင်နာဖြတ်တောက်နေခြင်းကို ရပ်တန့်ပေးရန်။
- နောင်တွင် ပြဋ္ဌာန်းမည့်၊ ပြင်ဆင်မည့် ဥပဒေတိုင်းအတွက် ရှင်းလင်းပြတ်သား၍ ပွင့်လင်းပြီး အားလုံးပါဝင်နိုင်သော မူဘောင်တစ်ရပ် အကောင်အထည်ဖော်ကာ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ အတွက် အစိုးရထံ လက်လှမ်းမမီ၊ စေ့စပ်ညှိနှိုင်း၍မရအောင် အဟန့်အတား ဖြစ်နေသည့် ဥပဒေအရ အသိအမှတ်ပြုထားသော အဟန့်အတားများနှင့် ဥပဒေအရဟုတ်ဟုတ်၊ မဟုတ်ဟုတ် လက်တွေ့တွင် အမှန်တကယ်ရှိနေသည့် အဟန့်အတားကိုလည်း ဖယ်ရှားပေးရန်။
- တရားစီရင်မှုစနစ် အမှီအခိုကင်းရေးနှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းအပါအဝင် နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများ ဆိုင်ရာ သင်တန်းများစီစဉ်ရေးကို အားပေးထောက်ခံပြီး အရှိန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ရာ၌ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဆိုင်ရာ ဥပဒေကိုကျင့်သုံးပြီး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ချက်အသစ်များ ရေးဆွဲရန်လည်း ပါဝင်သည်။

ဥပဒေအသစ်များကိုပြဋ္ဌာန်းပါ

အောက်ပါဥပဒေများကို နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများနှင့်အညီ ပြဋ္ဌာန်း၍ ယင်းဥပဒေများဖြင့် ကျန်အခြားဥပဒေများကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် -

- သတင်းပေးတိုင်ကြားသူအပေါ် ကာကွယ်ပေးခြင်း အပါအဝင် သတင်းအချက်အလက် ရပိုင်ခွင့်ဥပဒေ၊
- အသေရောက်မှုဆိုင်ရာ တရားမဥပဒေ၊ အသေရောက်မှုကို ရာဇဝတ်မှုမှ တရားမမှုအဖြစ် ထိထိရောက်ရောက် ရုတ်သိမ်းပြောင်းလဲပေးရမည်။
- အများပြည်သူဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ရုပ်သံလုပ်ငန်းဥပဒေ၊ နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာများနေရာတွင် အစားထိုးရမည်။

FEM urges UN Member States to make the following recommendations to Myanmar during the UPR.

Strengthen legal framework

- Ratify the ICCPR and its Optional Protocols.
- Cooperate fully with the new Special Rapporteur for Myanmar.
- Amend the Constitution to protect the right to freedom of expression in accordance with international human rights standards, and prohibit prior censorship.
- Implement a clear, open, and inclusive consultation framework for all future laws and amendments, including removing any *de jure* and *de facto* barriers to civil society accessing and engaging with the State.
- Support and accelerate judicial independence and training in international human rights standards including freedom of expression. This should include applying constitutional law and developing new sentencing guidelines.

Adopt new laws

Adopt the following laws in accordance with international human rights standards and overriding all other laws:

- Right to information law, including whistleblower protection.
- Civil defamation law, effectively decriminalising defamation.
- Public service broadcasting law, replacing all State media.
- Privacy, data protection, and communications interception law.
- Gender-based violence law.

Amend old laws

Amend the following laws to bring them into accordance with international human rights standards:

- Broadcasting Law, specifically regulatory independence and an end to State media.

- ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်ခွင့်၊ အချက်အလက်များ ကာကွယ်ပေးခြင်းနှင့် ဖုန်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး လိုင်းများ ကြားဖြတ်နားထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊
- လိင်ဝိသေသအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ။

ဥပဒေအဟောင်းများကိုပြင်ဆင်ပါ

အောက်ပါဥပဒေများကို နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများနှင့်အညီ ပြင်ဆင်ပေးရန် -

- ရုပ်သံထုတ်လွှင့်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ - အထူးသဖြင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းပိုင်းဆိုင်ရာ အမှီအခို ကင်းမှုနှင့် နိုင်ငံပိုင် မီဒီယာကို ဖျက်သိမ်းခြင်း၊
- အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု ဥပဒေ၊
- မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ဥပဒေ - အထူးသဖြင့် အမှီအခို ကင်းမှု၊
- အမျိုးသားမှတ်တမ်းနှင့်မော်ကွန်းဥပဒေ - အထူးသဖြင့် သတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမီရပိုင်ခွင့်နှင့် အချက်အလက်များကို အဆင့်ခွဲခြားမှု၊
- သတင်းမီဒီယာဥပဒေ - အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းမီဒီယာကောင်စီ၏ အမှီအခိုကင်းမှု၊
- နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်အက်ဥပဒေ - အထူးသဖြင့် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုများ၊
- ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် စီတန်းလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ - အထူးသဖြင့် အသိပေးတင်ပြခြင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များနှင့် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုများ၊
- ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေ - အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတော်အကြည်ညိုပျက်စေမှု၊ အသရေဖျက်မှု၊ ဘာသာသာသနာညှိုးနွမ်းစေမှု၊ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် စုဝေးမှုဆိုင်ရာ ပုဒ်မများ၊
- ရဲတပ်ဖွဲ့ဥပဒေများ - အထူးသဖြင့် အင်အားအသုံးပြုမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရာများ၊
- ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ - အထူးသဖြင့် အသရေဖျက်မှု၊ အင်တာနက်ဖြတ်တောက်မှုနှင့် ပိတ်ဆို့မှုဆိုင်ရာ ပြဌာန်းချက်များ၊
- မတရားအသင်းများအက်ဥပဒေ။

အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

- ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် အသံ ထုတ်လွှင့်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကို အသက်ဝင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးရန် - အမှီအခိုကင်းသော အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်လိုင်စင် ချပေးရန်၊
- ဥပဒေအရာရှိများအနေဖြင့် -
 - အစိုးရ၏တရားစွဲဆိုမှုတိုင်းတွင် အများပြည်သူ အကျိုးစီးပွားအတွက် ခိုင်မာသော လမ်းညွှန်ချက်အသစ်များ သတ်မှတ်ပြဌာန်းရန်၊

- Electronic Transactions Law.
- Myanmar National Human Rights Commission Law, specifically independence.
- National Records and Archives Law, specifically access to and classification of information.
- News Media Law, specifically independence of the Myanmar Press Council.
- Official Secrets Act, specifically criminal sanctions.
- Peaceful Assembly and Peaceful Procession Law, specifically application requirements and criminal sanctions.
- Penal Code, specifically provisions on sedition, defamation, blasphemy, association, and assembly.
- Police laws, specifically relating to the use of force.
- Printing and Publishing Law, specifically media licencing.
- Telecommunications Law, specifically defamation, shutdown, and blocking provisions.
- Unlawful Associations Law.

Implementation

- Enforce the Broadcasting Law, providing licences to independent community and private providers.
- Order prosecutors to:
 - Adopt new and strong guidelines for a public interest test for all prosecutions.
 - Conduct new transparent, prompt, impartial, and efficient investigations into all killings of journalists and HRDs.
 - Investigate and prosecute police corruption and misuse of power.
- Order the removal of any *de jure* or *de facto* barriers to access to conflict areas for journalists and HRDs.
- Order all public officials to refrain from bringing criminal complaints against journalists and HRDs.
- Order the end to the internet shutdown and commit to a review of the shutdown and its effect.
- Order all State institutions and officials to proactively provide information to the public.
- Order implementation of the UN Rabat Plan of Action, prioritising training of officials.

- သတင်းထောက်များနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများ အသက်ဘေး ကြုံတွေ့နေရခြင်းကို ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး၊ အချိန်မဆိုင်းသော၊ ဘက်မလိုက်သော၊ အချိန်ကုန်လူပင်ပန်းမဟုတ်ဘဲ အမှန်တကယ်ထိရောက်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု အသစ်များ ဖော်ဆောင်ရန်၊
- ရဲတပ်ဖွဲ့၏ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် အာဏာအလွဲသုံးစားလုပ်ဆောင်မှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပေးရန်။
- သတင်းထောက်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများ ပဋိပက္ခဒေသများအတွင်း ဝင်ရောက်သတင်းမရယူနိုင်ရန် တားဆီးနေသည့် တရားဝင်ဖြစ်စေ၊ တရားဝင်ဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်ဟုတ် လက်တွေ့မှာ ရှိနေသည့် မည်သည့်အဟန့်အတားမဆိုကို ဖယ်ရှားပေးရေးအတွက် အမိန့်ထုတ်ပြန်ပေးရန်
- သတင်းထောက်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများကို အစိုးရအရာရှိများက ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုမှုများကို ရုတ်သိမ်းရေးအတွက် အမိန့်ထုတ်ပြန်ပေးရန်
- အင်တာနက်ဖြတ်တောက်မှု ရုတ်သိမ်းရေးနှင့် ထိတ်တောက်မှုနှင့် ၎င်း၏ အကျိုးဆက်ကို သုံးသပ်ရေးကို လုပ်ဆောင်ရေးအတွက် အမိန့်ထုတ်ပြန်ပေးရန်
- နိုင်ငံတော် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အရာရှိများ ပြည်သူလူထုကို သတင်းအချက်အလက်များ စွမ်းစွမ်းတမံ ဖြန့်ဖြူးထောက်ပံ့ရေးအတွက် အမိန့်ထုတ်ပြန်ပေးရန်
- ကုလသမဂ္ဂ ရာဘတ်အစီအစဉ်ဆောင်ရွက်ချက် Rabat Plan of Action ကို အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် အစိုးရအရာရှိများအတွက် သင်တန်းများ ဦးစားပေးဖော်ဆောင်ရေးအတွက် အမိန့်ထုတ်ပြန်ပေးရန်။

-
- ¹ 2015 UPR recommendations: 143.4 (Viet Nam); 143.5 (Philippines); 143.6 (Namibia); 143.7 (United States of America); 144.1 (Paraguay); 144.2 (Latvia); 144.3 (Germany); 144.4 (Hungary); 144.5 (Sierra Leone); 144.6 (Slovenia); 144.7 (Montenegro) (Poland); 144.8 (Lithuania); 144.9 (Spain); 144.10 (Estonia) (Ghana); 144.11 (Greece); 144.12 (Bahrain); 144.13 (Switzerland); 144.15 (Algeria) (Libya); 144.17 (Turkey); 144.18 (Sudan); 144.19 (Brazil); 144.20 (Italy); 144.21 (Luxembourg); 144.22 (Georgia).
 - ² The Union Minister for International Cooperation informed the UN HRC 40th Session on 26 February 2019 that the government intended to sign the ICCPR in 2019. The Myanmar representative also informed exactly the same to the Special Rapporteurs for Myanmar and for freedom of opinion and expression on 8 May 2019. The Union Minister informed parliament of the government's intention on 10 September 2019.
 - ³ Myanmar Times (12 September 2019) "Parliament rejects motion to join international civil rights treaty" <https://www.mmtimes.com/news/parliament-rejects-motion-join-international-civil-rights-treaty.html>
 - ⁴ UPR 2015: 143.51 (Republic of Korea); 143.52 (Chile); 143.50 (Turkey); 144.333 (Guatemala); 144.34 (Montenegro); 144.35 (Senegal); 144.36 (Uruguay); 144.37 (Cyprus); 144.38 (Latvia); 145.9 (Ireland).
 - ⁵ UPR 2015: 145.7 (Bahrain).
 - ⁶ FEM (11 April 2019) "20 expert organisations urge Myanmar to fully guarantee the internationally protected right to freedom of expression in the Constitution" <http://freexpressionmyanmar.org/20-expert-organisations-urge-myanmar-to-fully-guarantee-the-internationally-protected-right-to-freedom-of-expression-in-the-constitution/>
 - ⁷ Translation of the Committee's final recommendations: <http://constitutionnet.org/sites/default/files/2019-07/Amendment%20Annex%20English%20Translation.pdf>
 - ⁸ UPR 2015: 143.20 (Portugal); 143.33 (Nicaragua).
 - ⁹ FEM (6 March 2019) "NGOs call on parliament to consult on draft privacy law amendment" <http://freexpressionmyanmar.org/ngos-call-on-parliament-to-consult-on-draft-privacy-law-amendment/>
 - ¹⁰ FEM (6 March 2019) "NGOs call on parliament to consult on draft privacy law amendment" <http://freexpressionmyanmar.org/ngos-call-on-parliament-to-consult-on-draft-privacy-law-amendment/>
 - ¹¹ UPR 2015: 143.86 (Singapore); 144.74 (Hungary); 143.48 (Republic of Korea).
 - ¹² FEM (3 May 2020) "Myanmar's media not free or fair" <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-not-free-or-fair/>
 - ¹³ UPR 2015: 143.42 (Nepal), 143.43 (Egypt), 143.44 (Chile), 143.45 (Senegal), 143.46 (Portugal), 143.47 (Sierra Leone), 144.31 (Thailand), 143.48

- (Republic of Korea).
- ¹⁴ FEM (19 August 2019) “5 gaps in MNHRC’s draft Strategic Plan” <http://freexpressionmyanmar.org/5-gaps-in-mnhrcs-draft-strategic-plan/>
 - ¹⁵ UPR 2015: 145.23 (Uruguay); 143.99 (Italy); 143.82 (Argentina); 145.28 (Saudi Arabia); 143.78 (Iceland); 143.81 (Lithuania); 143.77 (Finland); 144.82 (Chile); 144.83 (Norway).
 - ¹⁶ FEM (2 May 2018) “Myanmar’s media freedom at risk” <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-freedom-at-risk/>
 - ¹⁷ These include: Soe Moe Tun, killed 13/12/2016; Aung Kyaw Naing “Par Gyi”, killed 4/10/2014; Kenji Nagai, killed 27/9/2007; Tha Win, killed 2/10/1999; Hla Han, killed 27/9/1999. FEM (2 November 2019) “5 killed journalists remembered on International Impunity Day” <http://freexpressionmyanmar.org/5-killed-journalists-remembered-on-international-impunity-day/>
 - ¹⁸ FEM (3 May 2020) “Myanmar’s media not free or fair” <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-not-free-or-fair/>
 - ¹⁹ UPR 2015: 145.32 (Latvia).
 - ²⁰ FEM (22 January 2018) “3rd Digital Rights Forum calls for better regulated, freer, safer online space” <http://freexpressionmyanmar.org/3rd-digital-rights-forum-calls-for-better-regulated-freer-safer-online-space/>
 - ²¹ FEM (1 January 2017) “Telecommunications Law” <http://freexpressionmyanmar.org/telecommunications-law/>
 - ²² FEM (2020) “Law Protecting the Privacy and Security of Citizens” <http://freexpressionmyanmar.org/laws/law-protecting-the-privacy-and-security-of-citizens/>
 - ²³ FEM (27 February 2017) “Electronic Transactions Law” <http://freexpressionmyanmar.org/electronic-transactions-law/>
 - ²⁴ FEM (6 March 2019) “NGOs call on parliament to consult on draft privacy law amendment” <http://freexpressionmyanmar.org/ngos-call-on-parliament-to-consult-on-draft-privacy-law-amendment/>
 - ²⁵ FEM (5 November 2019) “Freedom of the Net: Myanmar in 2019” <http://freexpressionmyanmar.org/freedom-of-the-net-myanmar-in-2019/>
 - ²⁶ FEM (5 November 2019) “Freedom of the Net: Myanmar in 2019” <http://freexpressionmyanmar.org/freedom-of-the-net-myanmar-in-2019/>
 - ²⁷ FEM (29 April 2020) “Deactivating SIM cards during Covid-19 violates rights — Covid 19” <http://freexpressionmyanmar.org/deactivating-sim-cards-during-covid-19-violates-rights-covid-19/>
 - ²⁸ FEM (5 November 2019) “Freedom of the Net: Myanmar in 2019” <http://freexpressionmyanmar.org/freedom-of-the-net-myanmar-in-2019/>
 - ²⁹ FEM (24 June 2019) “Internet Shutdown in Rakhine and Chin States” <http://freexpressionmyanmar.org/internet-shutdown-in-rakhine-and-chin-states/>
 - ³⁰ FEM (24 June 2019) “Internet Shutdown in Rakhine and Chin States” <http://freexpressionmyanmar.org/internet-shutdown-in-rakhine-and-chin-states/>
 - ³¹ FEM (21 December 2019) “Joint statement condemning one of the world’s longest internet shutdowns in Rakhine State” <http://freexpressionmyanmar.org/joint-statement-condemning-one-of-the-worlds-longest-internet-shutdowns-in-rakhine-state/> and FEM (22 May 2020) “Multi-stakeholder webinar on Myanmar’s website blocking and shutdown” <http://freexpressionmyanmar.org/multi-stakeholder-webinar-on-myanmars-website-blocking-and-shutdown/>
 - ³² FEM (21 June 2020) “Civil society marks 1-year of world’s longest internet shutdown” <http://freexpressionmyanmar.org/civil-society-marks-1-year-of-worlds-longest-internet-shutdown/>
 - ³³ FEM (2 April 2020) “250 organisations condemn Myanmar government order to block websites” <http://freexpressionmyanmar.org/250-organisations-condemn-myanmar-government-order-to-block-websites/>
 - ³⁴ FEM (2 April 2020) “250 organisations condemn Myanmar government order to block websites” <http://freexpressionmyanmar.org/250-organisations-condemn-myanmar-government-order-to-block-websites/>
 - ³⁵ UPR 2015: 144.80 (Belgium); 144.81 (Ghana); 145.31 (Austria); 145.32 (Latvia); 143.98 (New Zealand); 143.99 (Italy); 144.83 (Norway); 143.88 (Botswana).
 - ³⁶ FEM (3 May 2020) “Myanmar’s media not free or fair” <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-not-free-or-fair/>
 - ³⁷ FEM (16 January 2017) “News Media Law” <http://freexpressionmyanmar.org/news-media-law/>
 - ³⁸ FEM (20 February 2017) “Printing and Publishing Law” <http://freexpressionmyanmar.org/printing-and-publishing-law/>
 - ³⁹ FEM (13 September 2018) “Superficial amendment leaves Broadcasting Law undemocratic” <http://freexpressionmyanmar.org/superficial-amendment-leaves-broadcasting-law-undemocratic/>
 - ⁴⁰ FEM (25 September 2018) “New bylaws are opportunity to fix Broadcasting Law flaws” <http://freexpressionmyanmar.org/new-bylaws-are-opportunity-to-fix-broadcasting-law-flaws/>
 - ⁴¹ FEM (27 February 2017) “Broadcasting Law” <http://freexpressionmyanmar.org/broadcasting-law/>
 - ⁴² FEM (3 May 2020) “Myanmar’s media not free or fair” <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-not-free-or-fair/>
 - ⁴³ FEM (7 May 2019) “FEM welcomes release of Reuters journalists, Wa Lone and Kyaw Soe Oo” <http://freexpressionmyanmar.org/fem-welcomes-release-of-reuters-journalists-wa-lone-and-kyaw-soe-oo/>
 - ⁴⁴ FEM (3 September 2018) “Show-trial convicts Reuters journalists to 7 years imprisonment” <http://freexpressionmyanmar.org/show-trial-convicts-reuters-journalists-to-imprisonment/>
 - ⁴⁵ FEM (9 July 2018) “Reuters case encourages mass self-censorship about Rakhine conflict” <http://freexpressionmyanmar.org/reuters-case-encourages-mass-self-censorship-about-rakhine-conflict-reuters/>
 - ⁴⁶ FEM (3 May 2020) “Myanmar’s media not free or fair” <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-not-free-or-fair/>
 - ⁴⁷ FEM (3 May 2019) “Defamation? International standards and Myanmar’s legal framework” <http://freexpressionmyanmar.org/defamation-international-standards-and-myanmars-legal-framework/>
 - ⁴⁸ FEM (3 May 2020) “Myanmar’s media not free or fair” <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-not-free-or-fair/>
 - ⁴⁹ FEM (3 May 2019) “Defamation? International standards and Myanmar’s legal framework” <http://freexpressionmyanmar.org/defamation-international-standards-and-myanmars-legal-framework/>
 - ⁵⁰ FEM (11 December 2017) “66(d) no real change” <http://freexpressionmyanmar.org/wp-content/uploads/2017/12/66d-no-real-change.pdf>
 - ⁵¹ FEM (3 May 2019) “Defamation? International standards and Myanmar’s legal framework” <http://freexpressionmyanmar.org/defamation-international-standards-and-myanmars-legal-framework/>
 - ⁵² FEM (24 June 2017) “Coalition statement calling for repeal of 66(d)” <http://freexpressionmyanmar.org/coalition-statement-calling-for-repeal-of-66d/>; FEM (29 June 2017) “Joint statement with Amnesty to repeal 66(d)” <http://freexpressionmyanmar.org/joint-statement-with-amnesty-to-repeal-66d/>; FEM (13 July 2017) “Repeal 66(d) to protect legal constitutionality, non-duplication and clarity” <http://freexpressionmyanmar.org/repeal-66d-to-protect-legal-constitutionality-non-duplication-and-clarity/>
 - ⁵³ Telecommunications Law and the Anti-Corruption Law: FEM (3 May 2019) “Defamation? International standards and Myanmar’s legal framework” <http://freexpressionmyanmar.org/defamation-international-standards-and-myanmars-legal-framework/>
 - ⁵⁴ FEM (2020) “Law Protecting the Privacy and Security of Citizens” <http://freexpressionmyanmar.org/laws/law-protecting-the-privacy-and-security-of-citizens/>
 - ⁵⁵ FEM (6 March 2019) “NGOs call on parliament to consult on draft privacy law amendment” <http://freexpressionmyanmar.org/ngos-call-on-parliament-to-consult-on-draft-privacy-law-amendment/>

- [parliament-to-consult-on-draft-privacy-law-amendment/](#)
- ⁵⁶ FEM – published in Frontier Myanmar journal (15 September 2017) “The 66(d) amendment: tinkering at the edges” <https://www.frontiermyanmar.net/en/the-66d-amendment-tinkering-at-the-edges/>
 - ⁵⁷ UPR 2015: 144.31 (Thailand).
 - ⁵⁸ FEM (3 May 2020) “Myanmar’s media not free or fair” <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-not-free-or-fair/>
 - ⁵⁹ UPR 2015: 144.84 (Brazil); 145.33 (France); 145.34 (Sweden); 145.35 (Luxembourg); 145.36 (Estonia).
 - ⁶⁰ FEM (26 March 2020) “No permission to protest” <http://freexpressionmyanmar.org/no-permission-to-protest/>
 - ⁶¹ FEM (26 February 2018) “5 violations that need addressing in protest law amendment” <http://freexpressionmyanmar.org/5-violations-that-need-addressing-in-protest-law-amendment/>
 - ⁶² FEM (15 May 2018) “Crackdown on anti-war activists shows protests still need permission” <http://freexpressionmyanmar.org/crackdown-on-anti-war-activists-shows-protests-still-need-permission/>
 - ⁶³ FEM (26 March 2020) “No permission to protest” <http://freexpressionmyanmar.org/no-permission-to-protest/>
 - ⁶⁴ FEM (26 March 2020) “No permission to protest” <http://freexpressionmyanmar.org/no-permission-to-protest/>
 - ⁶⁵ FEM (26 February 2018) “5 violations that need addressing in protest law amendment” <http://freexpressionmyanmar.org/5-violations-that-need-addressing-in-protest-law-amendment/>
 - ⁶⁶ FEM (26 March 2020) “No permission to protest” <http://freexpressionmyanmar.org/no-permission-to-protest/>
 - ⁶⁷ FEM (26 February 2018) “5 violations that need addressing in protest law amendment” <http://freexpressionmyanmar.org/5-violations-that-need-addressing-in-protest-law-amendment/>
 - ⁶⁸ UPR 2015: 145.23 (Uruguay); 143.99 (Italy); 144.82 (Chile); 144.83 (Norway); 145.22 (Italy).
 - ⁶⁹ FEM (26 March 2020) “No permission to protest” <http://freexpressionmyanmar.org/no-permission-to-protest/>
 - ⁷⁰ FEM (26 March 2020) “No permission to protest” <http://freexpressionmyanmar.org/no-permission-to-protest/>
 - ⁷¹ FEM (26 March 2020) “No permission to protest” <http://freexpressionmyanmar.org/no-permission-to-protest/>
 - ⁷² FEM (26 March 2020) “No permission to protest” <http://freexpressionmyanmar.org/no-permission-to-protest/>
 - ⁷³ UPR 2015: 145.32 (Latvia); 143.84 (Cuba); 143.85 (Georgia).
 - ⁷⁴ FEM (27 February 2017) “Broadcasting Law” <http://freexpressionmyanmar.org/broadcasting-law/>
 - ⁷⁵ FEM (3 May 2020) “Myanmar’s media not free or fair” <http://freexpressionmyanmar.org/myanmars-media-not-free-or-fair/>
 - ⁷⁶ FEM (24 June 2019) “Internet Shutdown in Rakhine and Chin States” <http://freexpressionmyanmar.org/internet-shutdown-in-rakhine-and-chin-states/>
 - ⁷⁷ FEM (2 April 2020) “250 organisations condemn Myanmar government order to block websites” <http://freexpressionmyanmar.org/250-organisations-condemn-myanmar-government-order-to-block-websites/>
 - ⁷⁸ FEM (3 September 2018) “Show-trial convicts Reuters journalists to 7 years imprisonment” <http://freexpressionmyanmar.org/show-trial-convicts-reuters-journalists-to-imprisonment/>
 - ⁷⁹ FEM (12 March 2020) “New National Records and Archives Law preserves government secrecy” <http://freexpressionmyanmar.org/new-national-records-and-archives-law-preserves-government-secrecy/>
 - ⁸⁰ FEM (12 March 2020) “New National Records and Archives Law preserves government secrecy” <http://freexpressionmyanmar.org/new-national-records-and-archives-law-preserves-government-secrecy/>
 - ⁸¹ FEM (18 July 2019) “New Bill a big step backwards for RTI” <http://freexpressionmyanmar.org/new-bill-a-big-step-backwards-for-rti/>
 - ⁸² FEM (18 July 2019) “New Bill a big step backwards for RTI” <http://freexpressionmyanmar.org/new-bill-a-big-step-backwards-for-rti/>
 - ⁸³ FEM (4 April 2018) “Right to truth” <http://freexpressionmyanmar.org/right-to-truth/>
 - ⁸⁴ FEM (3 September 2018) “Show-trial convicts Reuters journalists to 7 years imprisonment” <http://freexpressionmyanmar.org/show-trial-convicts-reuters-journalists-to-imprisonment/>
 - ⁸⁵ FEM (3 May 2019) “Defamation? International standards and Myanmar’s legal framework” <http://freexpressionmyanmar.org/defamation-international-standards-and-myanmars-legal-framework/>
 - ⁸⁶ FEM (6 March 2019) “NGOs call on parliament to consult on draft privacy law amendment” <http://freexpressionmyanmar.org/ngos-call-on-parliament-to-consult-on-draft-privacy-law-amendment/>
 - ⁸⁷ FEM (25 February 2020) “Proposed bill will punish government staff who release information about Corona” <https://www.facebook.com/FreeExpressionMyanmar/posts/2723452031101702>
 - ⁸⁸ FEM (5 November 2019) “Freedom of the Net: Myanmar in 2019” <http://freexpressionmyanmar.org/freedom-of-the-net-myanmar-in-2019/>
 - ⁸⁹ FEM (4 April 2018) “Right to truth” <http://freexpressionmyanmar.org/right-to-truth/>
 - ⁹⁰ FEM (4 April 2018) “Right to truth” <http://freexpressionmyanmar.org/right-to-truth/>
 - ⁹¹ These included:
 - 9 recommendations to ratify ICERD: UPR 2015: 144.16 (Ghana); 144.4 (Hungary); 144.15 (Algeria) (Libya); 144.17 (Turkey); 144.18 (Sudan); 144.19 (Brazil); 145.1 (Austria); 143.9 (Egypt).
 - 11 recommendations to protect women: UPR 2015: 145.14 (Lithuania); 143.63 (Japan); 143.103 (Italy); 143.56 (France); 143.53 (Pakistan); 143.57 (Austria); 143.69 (Spain); 143.68 (Serbia); 143.66 (Sweden); 143.67 (Namibia); 143.71 (Paraguay).
 - 13 recommendations to protect religious minorities: UPR 2015: 143.89 (Sudan); 143.93 (Republic of Korea); 143.96 (Holy See); 143.94 (Indonesia); 143.90 (Malaysia); 143.91 (Turkey); 143.92 (China); 143.88 (Botswana); 143.97 (Poland); 145.65 (Sweden); 145.49 (Malaysia); 145.10 (Austria); 144.47 (Mexico).
 - 6 recommendations to protect ethnic minorities: UPR 2015: 143.24 (Slovenia); 143.90 (Malaysia); 143.92 (China); 145.10 (Austria); 143.60 (Nepal); 143.61 (Ecuador).
 - 7 recommendations to address incitement and “hate speech”: 145.12 (Norway); 143.62 (New Zealand); 145.48 (Belgium); 145.50 (Djibouti); 145.51 (Egypt); 144.51 (Algeria); 145.10 (Austria).
 - ⁹² FEM (27 March 2017) “Protection Against Hate Speech Bill” <http://freexpressionmyanmar.org/protection-against-hate-speech-bill/>
 - ⁹³ FEM (25 August 2017) “FEM welcomes Kofi Annan commission recommendations on media, access to information, and hate speech” <http://freexpressionmyanmar.org/fem-welcomes-kofi-annan-commission-recommendations-on-media-access-to-information-and-hate-speech/>
 - ⁹⁴ FEM (22 April 2020) “Hate speech Directive threatens free expression in election countdown” <http://freexpressionmyanmar.org/hate-speech-directive-threatens-free-expression-in-election-countdown/>
 - ⁹⁵ FEM (22 April 2020) “Hate speech Directive threatens free expression in election countdown” <http://freexpressionmyanmar.org/hate-speech-directive-threatens-free-expression-in-election-countdown/>
 - ⁹⁶ FEM – published in Irrawaddy media (28 August 2018) “Let’s talk about ‘hate speech’” <https://burma.irrawaddy.com/news/human-rights/2018/08/28/168009.html>
 - ⁹⁷ FEM – published in Irrawaddy media (28 August 2018) “Let’s talk about ‘hate speech’” <https://burma.irrawaddy.com/news/human-rights/2018/08/28/168009.html>

-
- rights/2018/08/28/168009.html
 - ⁹⁸ FEM – published in Irrawaddy media (28 August 2018) “Let’s talk about “hate speech”” <https://burma.irrawaddy.com/news/human-rights/2018/08/28/168009.html>
 - ⁹⁹ FEM – published in Irrawaddy media (28 August 2018) “Let’s talk about “hate speech”” <https://burma.irrawaddy.com/news/human-rights/2018/08/28/168009.html>
 - ¹⁰⁰ UPR 2015: 145.14 (Lithuania); 143.63 (Japan); 143.103 (Italy); 143.56 (France); 143.53 (Pakistan); 143.57 (Austria); 143.69 (Spain); 143.68 (Serbia); 143.66 (Sweden); 143.67 (Namibia); 143.71 (Paraguay).
 - ¹⁰¹ FEM (29 December 2018) ““Shut up girl, it’s too sensitive!”” <http://freexpressionmyanmar.org/mdrf-invitation-shut-up-girl-its-too-sensitive/>
 - ¹⁰² FEM (29 December 2018) ““Shut up girl, it’s too sensitive!”” <http://freexpressionmyanmar.org/mdrf-invitation-shut-up-girl-its-too-sensitive/>
 - ¹⁰³ FEM (29 January 2019) “Daring to defy Myanmar’s patriarchy” <http://freexpressionmyanmar.org/daring-to-defy-myanmars-patriarchy/>
 - ¹⁰⁴ FEM (29 January 2019) “Daring to defy Myanmar’s patriarchy” <http://freexpressionmyanmar.org/daring-to-defy-myanmars-patriarchy/>

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အပစ်ပယ်ခံလိုက်ရပြီလား

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို ပုံမှန်သုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် အတွက် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု ငါးနှစ်တာသုံးသပ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းမှုသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် (၁၀) နှစ် ပြည့် မည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပွင့်လင်းသည့် ပထမဆုံး အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပပြီးနောက် အရပ်သားအမည်ခံ USDP အစိုးရ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နောက်ငါးနှစ်အကြာ၌ ကျင်းပသည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမှာတော့ NLD အစိုးရ ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ယခုနှစ်မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တတိယမြောက် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပတော့မည် ဖြစ်သည်။ ထို ၁၀ နှစ်ကာလ တစ်လျှောက်တွင် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် ယင်းအခွင့်အရေး၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သည့် မီဒီယာ၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်၊ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှု၊ သတင်းအချက်အလက်ရရှိခွင့်နှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုတိုက်ဖျက်ရေး တို့သည် ကြီးမားသောခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပြီး ရံဖန်ရံခါလောက်သာ လေးစားအသိအမှတ်ပြုခံခဲ့ ရသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် ထိုအပြောင်းအလဲများကို စစ်ဆေးဖော်ထုတ်ထားပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ယူပီအာလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် FEM ကတင်သွင်းသော အစီရင်ခံစာ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ ယူပီအာတွင် မြန်မာအစိုးရကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက အကြံပြုခဲ့သည့် အမျိုးမျိုး သော တိုက်တွန်းချက်များအနက် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အကြံပြုချက် အားလုံး ကို ဖော်ပြထားသည်။ FEM သည် ၂၀၁၅ ယူပီအာ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက် တစ်ခုချင်းစီတိုင်းကို အကဲဖြတ် စစ်ဆေးထားပြီး ထိုအကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ရှိမရှိနှင့် ပြီးခဲ့သော ငါးနှစ် အတွင်း အခြေအနေတိုးတက်မှု ရှိမရှိ၊ နှုတ်အတိုင်းမပြောင်းလဲဘဲ ရှိမရှိ၊ ပိုမိုဆိုးရွားလာမှု ရှိမရှိကို ရှင်းလင်း ထားသည်။

Reform abandoned?

5-year review of freedom of expression for Myanmar's 2020 UN Universal Periodic Review

7 November 2020 marks 10 years of Myanmar's democratic transition. In 2010, the first partially-open general elections took place creating the quasi-civilian USDP government. Five years later, the 2015 general elections returned an NLD government. This year, Myanmar will have its third general elections. Over those 10 years, the right to freedom of expression – including its components media, digital, protest, right to information, and anti-discrimination – has faced great threats and in some cases been upheld. This report examines those changes.

This report is FEM's submission to Myanmar's 2020 UPR. It includes all of the different UN Member States' recommendations relating to freedom of expression which were made to Myanmar in the previous 2015 UPR. FEM has assessed each of the 2015 UPR recommendations and explained whether those recommendations have been implemented or not, and also whether that situation has improved, remained the same, or worsened over the past five years.

